

BIBLICKÉ ÚKOLY

4. čtvrtletí 1972

KŘESŤANSTVÍ V DOMOVĚ

Založení domova

Zákl. verš: Žalm 127, 1.

Bůh si přál, aby se lidská společnost skládala z rodin, Rodinná jednotka, která vznikla v ráji Eden, měla být vzorem pro všechny pozdější lidské rodiny. Význam domova je nedozírný. Kdyby se rodiny rozrušily, mohla by lidská společnost ztroskotat. Náš úkol pojednává o tom, jak si Bůh představuje rodinu a jak má každá rodina plnit svoje poslání.

Bůh, který domov založil, nám dal dokonalý vzor. Všichni, kteří se řídí jeho pokyny, dosáhnou spokojenosti.

Satan však ví, že podaří-li se mu zničit domov, ohrozí tím vážně Boží plán s lidským pokolením. Svádí proto lidi k tomu, aby spoléhali jen na lidské názory a nedbali na Boží pokyny. To je jeho nejúspěšnější způsob podryvání domova.

Člověk se může přizpůsobit Božmu plánu, anebo jej může přehlížet. Rozhodneme-li se pro Boží úmysl, musíme se o něj aktivně zajímat. Nebudeme-li Boží pokyny znát, ztroskotáme.

1. Bůh jako architekt (1 Moj 1, 27. 28).

Víme z bible jak Bůh založil první domov? 1 Moj 2, 18—24.

Lidská rodina se vyznačuje zvláštností; poutá ji trvalý svazek matky a otce. Ti tvoří duševní, duchovní a tělesnou posilu rodiny.

Jak dlouho mělo toto pouto mezi mužem a ženou trvat? Mat 19, 3—9.

Kdy byl ukončen Boží plán založení rodiny? 1 Moj 4, 1. 2.

Domov bez dětí je pustý. Jeho členům hrozí sobectví. Poutají veškerou pozornost na sebe, a nestarají se příliš o druhé.

Uvažuj: Jsou rodiče jakožto základ domova zcela odpovědní za to, zda jejich domov je pevný anebo slabý? Je plození dětí jediným určením Božího plánu v domově? Bůh klade důraz i na výchovu.

Nenaučí-li se rodiče dokonale chodit podle zákona Páně, nemohou dobře poručit ani svým dětem. V tomto směru je nutná náprava. Rodiče mají své děti trpělivě, laskavě a neúnavně poučovat, jak mají žít podle vůle Boží.

2. Člověk jako stavitel (Přisl 24, 3. 4).

Nač nesmí člověk zapomenout při zakládání domova?

Křesťan musí v první řadě dbát na to, aby v jeho domově přebýval Duch Kristův, aby všichni členové rodiny chtěli a uměli nést svůj kříž za Ježíšem.

Jak se stane Kristus středem našeho domova? Zj 3, 20.

Která vlastnost vytvoří z domova místo podle Boží vůle? Řím 12, 10.

Přispívejte k vzájemnému štěstí. Pěstujte vzájemnou lásku a trpělivost. Takové manželství pak nebude znamenat konec lásky, ale její začátek.

Co musí dále v domově být, má-li se vydařit? 1 Tes 5, 14.

Budou-li členové rodiny žít sobecky pouze pro sebe, nezískají štěstí. Chceme-li mít pravou radost, musíme nezištně pomáhat lidem mimo okruh rodiny.

Uvažuj: Co to značí, že Kristus se má stát středem domova? Jakým způsobem si mohou rodiče a děti dokazovat vzájemnou lásku? Co náleží do života služby?

Bůh si přeje, aby se plán, soulad i řád nebes uplatnily v každé rodině, ve všech sborech, v každém výchovném

ústavu. Kdyby Boží láska pronikla do společnosti, pozorovali bychom duchovní proměnu všech našich rodin i sborů. Jakmile dojde k této velké změně, přispěje to k rozšíření Božího světla na světě.

3. Úloha manžela (Ef 5, 22. 23).

Bůh si přeje, aby otec byl hlavou rodiny, ale nechce, aby byl diktátorem. Má být zdrojem tělesné a duchovní síly. Musí být nejen pohotový k mluvení, ale i k naslouchání a musí být právě tak ochoten přijímat rady jako je udílet. Má být hlavou domova, tak jako Kristus je hlavou církve.

Jak se má manžel chovat ke své manželce? Ef 5, 28.

Má být nanejvýš něžný a jemný ke své ženě, která je s ním po každé stránce rovnocenná; nemá vyslovit nic, co by ji zarmoutilo. Musí si zvykat na ušlechtilost a zdvořilost.

Jak se má otec chovat k dětem? Ef 6, 4; Kol 3, 21; Žalm 103, 13.

Věnuj dětem část svého volného času; seznamuj se s nimi, zajímej se o jejich práci i zábavu a získej si jejich důvěru. Žij s nimi v přátelském duchu, zvláště se svými syny. Tím budeš šířit velmi dobrý vliv.

5. Úloha ženy (Přisl 18, 22).

Jaké postavení zaujímá v domově žena? 1 Moj 2, 21. 22.

Je-li manžel hlavou rodiny, lze říci o ženě, že je jejím srdcem. Oba jsou stejně důležití, ale každý má jinou úlohu. Pomáhá otci spravovat rodinu (Přisl 31, 26). Snaží se přenést svoji ženskou ušlechtilost a sílu na manžela i na děti a vytvořit z nich to, čím mají být podle Boží vůle.

Jaký postoj má žena zaujímat vůči svému muži?

Žena má svého muže respektovat. Muž má ženu milovat

a pečovat o ni. Od uzavření sňatku tvoří jeden celek. Vírou v Krista stávají se muž i žena jedno v Kristu.

Žena, která si v rodině přivlastňuje autoritu, jež jí nepatří a omlouvá se tím, že manžel je slaboch, není o nic lepší než tyranský muž, který ovládá svoji rodinu. Správná žena se vynasnaží posilnit svého muže a v zájmu dětí ho respektovat.

Jak se má matka chovat ke svým dětem? Přisl 31, 26. 27.

Kdyby matky chápaly své důležité poslání, modlily by se vroucně za své děti a prosily by Pána, aby jim požehnal. Současně by pro sebe žádaly moudrost, aby vyplnily správně své posvátné povinnosti. Matka se musí soustavně snažit vychovávat své děti a vytvářet jejich charakter a zvyky.

Uvažuj: Má žena povinnost pomáhat svému muži, aby se stal opravdovou hlavou rodiny, je-li snad slabý? Učinil Bůh ženu rovnou muži, vyšší či nižší? Kdo má v domově větší odpovědnost, matka nebo otec?

5. Úloha dětí (Ef 6, 1—3).

Jaký poměr má být mezi dětmi a rodiči? 2 Moj 20, 12.

Děti nejsou v žádném věku zproštěny povinné úcty k rodičům. Tento vážný požadavek je závazný pro každého syna i dceru a přispívá k prodloužení jejich života na zemi.

Jak se mají rodiče chovat k dětem? Ef 6, 4.

Nezapomínejme, že i my musíme respektovat práva dětí.

Příliš ostrá kritika a přílišné omezování dětí má za následek, že později budou ignorovat všechna rodičovská nařízení. Takto vychovávané děti projeví stejnou neúctu i k Božím zákonům.

Uvažuj: Vědí rodiče vždy, co dětem prospěje? Mají si děti vážit i rodičů, kteří si jejich úctu nezaslouží? Kdy přestává mít dítě finanční závazky vůči rodičům?

Bůh nemůže požehnat těm, kteří neplní povinnosti dětí k rodičům. Ten, kdo si nevážší pozemských rodičů, nebude ctít a milovat ani svého Stvořitele.

Děti musí poznat, že podřídí-li se zákonům rodiny, získají dokonalou svobodu. Křesťané poznají totéž — že poslušnost Božího zákona jim přináší dokonalou svobodu.

6. Účel domova (Přísl 24, 3. 4).

Bůh si nepřál, aby se požehnání domova omezilo na otce, matku a děti. Poslání domova se neomezuje pouze na jeho členy. Křesťanský domov má názorně představovat vznešené, správné životní zásady.

Uvažuj: Splní Boží plán takový křesťanský domov, který se uzavře před ostatními lidmi a myslí jen na sebe? Jak mohou rodiče vést děti k službě?

Rodina má představovat Ježíše Krista a zachovávat Boží zákon uprostřed nevěřící společnosti, a to není maličkost.

7. Závěrečné otázky.

1. Kdo založil domov? Kdo je jeho architektem?
2. Kdo vytváří domov?
3. Vyjmenuj nutné předpoklady správného domova.
4. Co je správně? Otec má být diktátorem — správcem domova. Má nad ženou vládnout — vážit si jí.
5. Správně či nesprávně: Není-li muž dostatečným vůdcem, má se žena ujmout vlády v rodině.
6. Domov má být --- a ---.

Odpovědi: 1. Bůh 2. člověk 3. Bůh středem, nezištná láska, služba 4. správcem, vážit si jí 5. nesprávně 6. názorným příkladem, světlem světa.

Rodinné společenství

Zákl. verš: Fil 2, 2.

Všichni členové domova určují jeho ráz. Chtějí-li, aby jejich rodina byla šťastná, musí se považovat za účastníky domova.

Náš úkol pojednává o určitých hlavních zásadách rodiny. Uplatníme-li je, poznáme, jaký vztah mezi rodiči a dětmi přináší trvalé štěstí a radost.

1. Prvním předpokladem je láska (1 Kor 13, 13).

Základem rodiny musí být láska. Ovšem, křesťanská láska není chvilkový pocit, ale trvalá zásada.

Láska je vzácný dar, který máme od Pána Ježíše. Lidé, kteří jsou vedeni láskou, nejsou nerozumní ani slepí. Milují Boha nade vše a své bližní jako sebe.

Proč nabádá apoštol rodiče, aby se „oblékli v lásku“? Kol 3, 12. 14.

Uvažuj: Jaká láska tvoří trvalé společenství? Jaký je rozdíl mezi pocitem a zásadou? Může být pravá láska v domově, kde jeden partner vnucuje druhému svou vůli?

Nevynucujme si lásku, raději ji dávejme. Pěstujte své nejušlechtlejší sklony a uznejte ochotně dobré vlastnosti ostatních členů rodiny. Ocenění působí jako životní vzpruha a přináší zadostiučinění.

Muž ani žena nesmí ztratit svoji osobnost. Oba mají osobní vztah k Bohu. Oba se musí tázat: „Co je správné, a co nikoli?“ „Jak splním nejlépe účel života?“

2. Nutná je vzájemná úcta (1 Kor 7, 3. 4).

Muž ani žena se nesmějí pokoušet neomezeně vládnout. Nechtějte po sobě vzájemně násilné přizpůsobení se. Budete-li takto postupovat, připravíte se o lásku. Buďte laskaví, trpěliví a snášenliví, ohleduplní a zdvořilí. Z milosti Boží se budete moci navzájem obšťastnit, jak jste si to při sňatku slibovali.

Jaký vztah má být podle ap. Petra mezi mužem a ženou? 1 Petr 3, 7.

Manželé musí upřímně a s modlitbou střežit teplo vzájemného pouta lásky a životního společenství.

Uvažuj: Co znamená rovnoprávnost manželů? Jak si mohou manželé nejlépe prokázat vzájemnou úctu?

Potlačujme vše, co maří mír a jednotu rodiny a působíme vlnidnost a lásku. Ten, kdo je něžný, trpělivý a milující, vyvolává tytéž pocity u druhého. Je-li v domově skutečně Kristus, bude tam jednota a láska.

3. Vzájemná snášenlivost (1 Kor 13, 4. 7).

Počátky manželství jsou velmi důležité. V této době muž i žena poznávají u druhého slabosti, které se neprojevily před svatbou. Naučí-li se však být trpěliví a snášenliví, jejich pouto se zocelí, a tak dokáží oba překonávat případné povahové kazy.

Muž ani žena se nesmějí malomyslně domnívat, že jejich spojení je omylem, ani když přijdou těžkosti, nesnáze a zklamání. Dejte si předsevzetí, že si budete vším. Prokazujte si pozornost jako na začátku. Pomáhejte si navzájem v boji života. Přemýšlejte, jak byste se navzájem oblažili. Pěstujte vzájemnou lásku a shovívavost.

Které křesťanské napomenutí platí zvláště pro manžele? Řím 12, 10.

Uvažuj: Mohou manželé někdy ztratit trpělivost? Může být manželství šťastné bez vzájemné trpělivosti a lásky?

4. Rodinné Plánování.

Manželé se často nemohou dohodnout o hospodaření. Někteří mužové si myslí, že musí jakožto hlava rodiny rozhodovat o všem bez ohledu na citění ženy. Tak si Bůh domov nikdy nepředstavoval.

Prorok prohlašuje, že chtějí-li jít dva lidé spolu, musí si rozumět. Vyjádřil tím důležitou zásadu šťastného domova. Muž i žena mají odpovědnost za domov. Oba by se proto měli řídit slovy Kaz 4, 9—12.

Proč dal Bůh muži ženu? 1 Moj 2, 18. Jak zdůraznil Bůh zásadu, že muž a žena se mají společně radit a jednat?

Žena — pomocnice má být rádkyní a pomocnicí při stavbě domova.

Uvažuj: Co může učinit žena, která zjistí, že muž rozhoduje o všem v domácnosti sám? Jak může žena opravdu účinně pomáhat plánovat v rodině? Jakou funkci má zastávat v duchovním životě rodiny?

Muž a žena si musí dokonale důvěřovat. Mají společně usilovat o nejvyšší blaho svých dětí. Nesmějí nikdy kritizovat plány nebo názory svého druhu před dětmi. Žena se musí snažit, aby neztěžovala muži práci. Muž má ženu podpírat, moudře jí radit a s láskou ji povzbuzovat.

5. Sdílnost a láska (Žid 13, 16).

Když vzniknou problémy a neshody, ztěžují si mnozí manželé situaci tím, že si o tom nepohovoří. A přece mohou zabránit neshodám jediné otevřenou, dokonalou výměnou názorů. Dva lidé, kteří se opravdu milují, chtějí se během let stále lépe znát; proto si navzájem sdělují své myšlenky, cíle a touhy. Manželství, kde výměna názorů se děje v lásce, bude stále krásnější a pevnější.

Uvažuj: Kolik má žena říci muži o sobě? A kolik on? O čem nemají mluvit před dětmi?

Domov, kde přebývá láska a kde si ji členové rodiny vyjadřují slovy, pohledy a činy, je místem, kde i andělé rádi přebývají.

6. Společná víra (2 Kor 6, 14).

Chtějí-li být manželé jednomyslní, musí se shodnout i v náboženském přesvědčení. Proto je žádoucí vybrat si druhá ze stejné církve. Je jasné, že členství v téže církvi ještě nezaručuje duchovní jednotu. Dokonce může i víra manželů zchladnout a mohou se změnit k horšímu. Ovšem ti, kteří uzavírají sňatek s jinověrci, obvykle prožívají těžká zklamání a zármutek.

Proč napomínal Mojžíš Izraelské, aby neuzavírali sňatek s Kananejskými? 5 Moj 7, 3. 4.

Jsme zděšeni nad tím, jak křesťané lhostejně přehlížejí učení Božího slova o sňatku věřících s nevěřícími. Mnozí sice tvrdí, že milují Boha a váží si ho, ale řídí se raději svými sklony než Boží moudrou radou. V otázce, která rozhoduje o časném i věčném štěstí a blahu obou stran, nedbají na to, co říká Bůh, ale podléhají slepé vášni a umíněné rozhodnosti. Z toho má satan radost.

Uvažuj: Ti, kteří chtějí vstoupit do manželství, musí vše dobře uvážit a musí sledovat každý charakterový rys toho, s nímž chtějí spojit svůj životní osud. Každý krok do manželství se musí vyznačovat střídmostí, prostotou, upřímností a touhou líbit se Bohu a oslavit ho. Manželství ovlivňuje pozdější život obou partnerů na tomto světě i na věčnosti. Upřímný křesťan nebude plánovat nic, co by Bůh nemohl schválit.

7. Závěrečné otázky.

1. Co tvoří prvý předpoklad správného rodinného společenství?
2. Odkud pochází pravá láska?
3. Správně či nesprávně: V manželství musí být vzájemná úcta. Shovívavost je tolerování chyb. Nejlepší definicí lásky je pocit.
4. Který verš v 1. Moj dokazuje, že Bůh chtěl, aby muž a žena v domově spolupracovali a plánovali?

5. Hlavní příčinou ztroskotání v manželství je okolnost, že manželé přestali být
6. Proč radil Bůh prostřednictvím Mojžíše Izraelským, aby neuzavírali sňatky s Kananejskými?

Odpovědi: 1. láska 2. od Ježíše 3. správně, nesprávně 4. 1 Moj 2, 18 5. sdílní (nevyměňují si již své názory, atd.) 6. poněvadž by je odvedli od Boha.

3. úkol — dne 21. října 1972

Rodiče a domov

Zákl. verš: Přisl 17, 6.

Štěstí domova je do značné míry závislé na charakteru a vedení rodičů. Jejich vliv působí k dobrému nebo ke zlému. Oba rodiče mají zvláštní odpovědnosti. Náš úkol pojednává o tom, jak mohou mít rodiče úspěch ve výchově.

1. **Příprava.** Rodičovství nemá být povinností, kterou člověk na sebe bere bez rozmyslu. Tento krok je tak závažný, že je nutno brát jej nanejvýš vážně. Plánování dětí vyžaduje tělesnou, duševní a duchovní přípravu. Jakmile se dítě narodí, je už pozdě usuzovat, zda jsou rodiče schopni převzít odpovědnost za výchovu.

2. **Výchova — vzdělání.** Rodiče mají povinnost studovat, co je pro jejich děti nejlepší a nejvhodnější. Nestací přečíst si nějakou knížku na začátku manželství. Musí se učit stále.

3. Posvěcení. Úkol rodičovství trvá po celý život. Rodiče se musí zasvětit péči o dítě a jeho výchově až do věku, kdy dítě odpovídá samo za sebe.

1. Rodinná morálka (Přisl 15, 4).

Rodiče jsou odpovědní za ovzduší a náladu domova; rozhodují o tom svým postojem, slovy i povahovými sklony. Buď jsou totiž optimisté, plní víry a lásky, anebo nevěřící pesimisté a mrzouti. Děti budou do jisté míry odrážet poměr rodičů k náboženství a k církvi.

Chtějí-li rodiče vychovat děti v příjemné bytosti, nesmějí na ně vztekle křičet nebo jít bez přestání hubovat. Vychovejte se, abyste byli vždy usměvaví a snažte se naladit svůj hlas vždy co nejpříjemněji. Andělé Boží obklopují neustále vaše maličké, a vaše drsná a mrzutá slova nejsou jejich sluchu příjemná.

Jaká má být naše řeč, když známe vliv slov? Kol 4, 6.

Uvažuj: Je to vždy vina rodičů, že děti jsou svárivé a zahořklé? Jak získá otec či matka povahové rysy, které mohou přejít na děti?

Domov má být místem, kde přebývá přívětivost, zdvořilost a láska. Budou-li tam tyto ctnosti, bude tam i štěstí a mír. Mohou přijít nesnáze, ale to je úděl člověka. Budme i v nejtěžších chvílích trpěliví, vděční a zachovejme si v srdci lásku.

2. Poučování (5 Moj 6, 7).

Bůh si od počátku přál, aby se rodiče stali učiteli svých dětí. Moderní rodiče však přenechali tuto povinnost učitelům ve škole. Škola má dohonit to, co rodiče zameškají. Ale přece jen se děti připravují pro školu i pro život v domově.

Rodiče nesmějí brát na lehkou váhu výchovu dětí a nesmějí ji nikdy zanedbávat. Jejich prvořadým úkolem je

naučit se s dětmi správně jednat, aby jim mohli zajistit zdravé tělo, a tím i zdravého ducha.

Proč je poučení od rodičů tak důležité? Kdo došel k tomuto závěru? Přešl 22, 6.

U v a ž u j : Čemu se mohou děti naučit od rodičů a které vlastnosti ve škole nezískají?

Rodiče mají pečlivě sledovat výchovu svých dětí, aby poznali, zda Ježíš souhlasí s projevy jejich dětí a jsou-li děti připraveny na setkání s Ježíšem.

3. Náboženská výchova (5 Moj 6, 4–7).

Dítě se dovídá o Bohu nejprve od rodičů. Ti mu mají rovněž říci, jaké místo má Bůh v jeho životě zaujímat. Rodiče tak kladou základ náboženského života dítěte, a na něm se staví jeho budoucí život víry. Neberou-li rodiče vážně Boha, přejde jejich postoj i na dítě. Proto je rodinná pobožnost tak důležitá. Vidí-li dítě, jak jsou rodiče odevzdáni do vůle Boží, uvěří, že Bůh zastává důležité místo v jeho životě.

U v a ž u j : Jak umožníme dětem obecnství s Bohem? Z jakých důvodů zanedbávají některé rodiny pobožnosti? Kdo má mít v první řadě na starosti náboženskou výchovu dětí?

Rodiče se dopouštějí chyby tím, že zanedbávají náboženskou výchovu dětí. Snad si myslí, že to s dětmi dopadne v budoucnosti docela dobře a že až budou starší, budou samy toužit po náboženské zkušenosti. Rodiče, nechápete, že nezasejete-li do jejich srdce vzácné semínko pravdy, lásky a nebeských ctností, zaseje do něj satan koukol?

4. Kázeň (Ef 6, 1–4).

Jakou povinnost mají děti k rodičům? Jakou povinnost mají rodiče k dětem? Kol 3, 20. 21.

Vztah mezi rodiči a dětmi se vytváří i ruší otázkou

kázně. Rodiče se musí vážně a upřímně zamyslet sami nad sebou, aby netrestali v rozrušení či hněvu, ale z vroucí lásky, která chce dětem pomoci. Kázeň neznamená nějakou pomstu, ale poučení pro děti, že život se skládá ze zákonů, které nelze beztrestně přehlížet.

Co je hlavním cílem kázně? Přísl 22, 6.

Kázeň má dítě vést k sebeovládání, k samostatnosti a k sebekázní. Jakmile to chápání dítěte dovolí, musíme mu vštěpovat smysl pro poslušnost. Jednejme s ním tak, aby poznalo, že poslušnost je opodstatněná a na místě. Přiveďte je k poznání, že vše na světě podléhá zákonům a že neposlušnost přivádí nakonec do neštěstí a utrpení.

Uvažuj: Kdo je odpovědný za kázeň v rodině? Co to znamená popouzet (provokovat) vlastní děti? Do kterého věku je tělesná kázeň vhodným prostředkem, aby se děti naučily poslušnosti?

5. Zdvořilost — společenské chování (1 Petr 3, 8).

V mnoha rodinách se zanedbává výchova slušného chování a ohleduplnosti. Někteří lidé si myslí, že to je pouze pro bohaté či společensky postavené osoby. Křesťan si má však vážit všech lidí a mít k nim úctu, bez ohledu na to, jaké postavení zastávají. Je to přirozený požadavek.

Vedme děti k zdvořilosti, soucitu, k lásce, srdečnosti, vlídnosti a něžnosti.

Uvažuj: Která společenská pravidla mají pro křesťana cenu? Má být křesťan jemný? Jakým způsobem mohou rodiče vést děti k zdvořilosti?

Základem pravé zdvořilosti je ohleduplnost. Má cenu takové vzdělání, které nenaučí mládež uctivosti k rodičům a které nepomůže rodičům v tísní? Mladý člověk potřebuje výchovu, aby byl pozorný a něžný, ušlechtilý a ochotný k mladým, starým i k postiženým a zdvořilý

ke všem. Laskavý, zdvořilý křesťan je nejlepším důkazem pravosti křesťanství.

6. Zdravá životospráva (3 Jana 2).

Jaké poučení, týkající se lidského těla, mají rodiče dát svým dětem? 1 Kor 6, 19. 20.

Rodiče často přehlížejí vážnou odpovědnost, že mají děti naučit žít zdravě. Vždyť na tom, jak děti pochopí a uplatní zásady zdraví, je závislé jejich pozemské i věčné štěstí.

Mladý člověk má v první řadě poznat sám sebe a musí se naučit uchovávat si zdraví.

Budoucí štěstí našich rodin a blaho společnosti závisí do značné míry na tom, jakou výchovu mají děti v prvních letech svého života.

Uvažuj: Celá rodina se musí zabývat o zdravý způsob života. Rodiče musí zkoumat otázky zdravotní reformy a musí své děti vést, aby poznaly, že jedinou bezpečnou cestou je cesta sebezapření.

Učte děti jít ke kořenu věci. Ukažte jim, že přestupují-li zákony svého bytí, musí za to zaplatit trest a budou nemocné. Nenechte se zmalomyslnit ani tehdy, nepozorujete-li nápravu. Poučujte trpělivě dál, řádek za řádkem, naučení za naučením. Neustaňte, dokud nezískáte vítězství.

7. Závěrečné otázky.

1. Uveď šest hlavních povinností rodičů, jak jsme je probírali v našem úkole.
2. Kde získává dítě životní názory?
3. Správně či nesprávně: Slušné chování je potřebné jen na veřejnosti. Ohleduplnost a zdvořilost je jedno a totéž. Náboženská výchova je záležitostí matky, otec se zapojí jen tu a tam.
4. Které jsou tři hlavní myšlenky úkolu?
5. Kde pozná dítě Boha?

Odpovědi: 1. učit, náboženská výchova, rodinná morálka, vést ke zdvořilosti, zdravé životosprávě a kázni 2. v domově 3. nesprávně, správně, nesprávně 4. příprava, výchova, posvěcení 5. v domově.

4. úkol — dne 28. října 1972

Těšíme se z pobožností?

Zákl. verš. Žid 4, 16.

Pobožnost tvoří jádro duchovního života. Proto by to měla být zkušenost nejradostnější. Modlitba je v mnohém směru vyjádřením pobožnosti v životě křesťana. Ten, kdo prožívá opravdovou radost z duchovního života, může skutečně přicházet k trůnu milosti směle a radostně. Může se radovat i tenkrát, když přichází s prosbou o milost a pomoc, jelikož ví, že nejde k Bohu marně.

V tomto týdnu chceme uvažovat o možnostech, které skýtá rodinná pobožnost, aby to skutečně byla zkušenost povznášející a radostná, jak tomu má být. Chvilé pobožnosti se může stát radostnou zkušeností a posilujícím vlivem jak v bezdětné rodině tak i v rodině početné.

1. Pobožnost je přirozenou potřebou křesťana (Žalm 95, 1. 2. 6. 7).

Proč překypuje tento žalm velkou radostí? Žalm 95, 6. 7.

Člověk od počátku chválil Boha. Padlí lidé se směli dlouho dívat na ztracený domov v ráji. Cherub u brány ráje zjevoval Boží slávu. Sem chodíval Adam se svými syny a zde konal bohoslužbu.

Jak znázornil žalmista naši touhu po společenství s Bohem? Žalm 42, 2. 3.

Proč přicházíme na modlitbě k Bohu a proč po něm „žízníme“?

Musíme mnohem horlivěji toužit po darech, které nám nebesa chtějí dát. Musíme lačnět a žíznit po spravedlnosti.

Uvažuj: Co vlastně je bohoslužba, pobožnost? Proč člověk potřebuje tuto zkušenost? Je návštěva modlitebny jediným vyjádřením pobožnosti?

Bůh žádá od svých dítek, aby toužily po jeho požehnání a aby k němu přicházely s chválou a díkyvdáním. Učinil pro svůj vyvolený lid tolik, že by jejich srdce měla překypovat vděčností. Chce, aby jeho lid lépe vyjádřil, že má příčinu být radostný a šťastný.

2. Potřeba pobožnosti v rodině (Job 1, 5).

Ve chvíli pobožnosti uznáváme svoji závislost na Bohu, který nám dává život a chrání nás před nebezpečím a před zlem. Současně mu děkujeme za jeho péči. Pobožnost je v rodině právě tak nutná jako jídlo a přístřeší, jež tvoří předpoklad tělesného blaha rodiny. Pobožnost je potřebná v zájmu duchovního i tělesného bezpečí rodiny.

Než se členové rodiny rozejdou do práce, měli by se sejít k pobožnosti. Rodiče, sklánějte se pokorně a s vroucím srdcem před Bohem a s vědomím, že na vás a na vaše děti číhá pokušení a nebezpečí. Předkládejte je s vírou Pánu a vyproste si pro ně Boží ochranu. Andělé budou ochraňovat děti, které takto Bohu zasvětíme.

Jak nás bible ujišťuje, že Bůh vyslyší modlitby rodičů a dětí? Jak 5, 16.

Uvažuj: Jak se může pobožnost stát chvílí živou a životodárnou? Co může mladého člověka při pobožnosti znechutit? V jaké důležité souvislosti je rodinná pobožnost k bohoslužbám v sobotu?

Dnes je skutečně nanejvýš nutné, aby se každá domácnost stala domem modlitby. Žijeme ve světě nevěry a pochybování. Někteří lidé porušují mravní zásady. Tímto prostředím působí satan i na věřícího člověka. Zachránit ho může jedině mocná ruka Boží.

A přece i vyznavači křesťanství žijí bez rodinných pobožností. Nevedou děti k lásce k Bohu a k bázni Boží. Mnozí zašli tak daleko, že se cítí v Boží přítomnosti nejistí. Nemají s ním živé spojení. Mají formu pobožnosti, ale nemají její moc.

Satan se člověku snaží namluvit, že modlitba je zbytečná. Touto cestou přivádí nejvíce duší do záhuby. Modlitba je obecností s Bohem, který je zdroj moudrosti a síly, pokoje a štěstí.

3. Písmo a pobožnost (Žalm 119, 105).

Člověk se při pobožnosti dovídá z Písma, proč byl stvořen a jaký účel má jeho život. Tak se důvěrně seznamuje s Boží vůlí a láskou, jak nám je zjevuje Písmo svaté. Při rodinné pobožnosti mají rodiče i děti možnost přesvědčit se osobně o moci a kráse slova Božího. Příklad rodičů přesvědčí snáze děti o tom, že má-li mít život smysl a cenu, musí se řídit slovem Božím.

Všichni potřebujeme vůdce, který by nás provedl nejednou úzkostí života, tak jako námořník potřebuje kormidelníka, aby nenarazil na mělčinu či na skálu. Kde nalezneme takového vůdce? V bibli, kterou máme od Boha. Napsali ji svatí Boží mužové. Ona poukazuje jasně a přesně mladým i starším, co je jejich povinností. Kéž nám radí v každodenním životě a usměrňuje nás.

Jak hodnotí Písmo ap. Pavel? Jaký je Boží plán s člověkem? 2 Tim 3, 16. 17.

Uvažuj: Jak mi může bible pomoci, abych našel životní cíl?

Chceme-li u členů rodiny podnítit a podpořit lásku ke studiu bible, musíme zvolit vhodnou chvíli pro pobožnost.

Ranní a večerní pobožnost má být nejkrásnější a nejužitečnější dobou dne. Nedopusíme, aby se nám do těchto hodin vetřely ustarané a nepěkné myšlenky. Rodiče a děti si daly schůzku s Pánem Ježíšem, a zvou do svého středu i svaté anděly.

Bylo by dobře, aby všichni měli účast na čtení bible. Poznejme Boží zákon a často si ho opakujme. Povzbudme zájem dětí a dovolme jim, aby někdy samy vybraly kapitolu ke čtení. Kladme jim otázky. Děti ať se také ptají.

6. Rodinná pobožnost přípravou pro veřejnou bohoslužbu (2 Moj 20, 8—11).

Dosud jsme zdůrazňovali význam pobožnosti v rodině. Ovšem, rodinná pobožnost je jakousi přípravou pro pobožnosti, které prožíváme každý týden společně ve sboru. Každodenní pobožnost v rodině pomůže udržet duchovní vnímavost, kterou získáváme při sborových pobožnostech. Přípravuje nás pro příští sobotu. Mnozí odkládají duchovní přípravu na sobotu až na poslední chvíli. Není divu, že ve shromáždění získají z pobožností jen málo. Zabývá-li se člověk šest dnů jen všední činností, nemůže se jeho mysl tak rychle přeladit na pole duchovní.

Pro jakou vznešenější bohoslužbu nás připravují sobotní pobožnosti? Iz 66, 22. 23.

Pokorná, věřící duše považuje dům Boží za bránu do nebes. Chvalozpěvy, modlitba, slova Kristových služebníků — to vše jsou Boží nástroje, které mají připravit lid pro nebeskou církev, pro onu vznešenější bohoslužbu, které se nemůže účastnit nic poskvrňujícího.

Uvažuj: Přípravuje mne rodinná pobožnost na sobotní bohoslužbu? Proč mluví bible tolik o pobožnosti? Z našich společných shromáždění a pobožností si neodnášíme ani zdaleka to požehnání, které bychom mohli mít. Kdykoli se sejdem k pobožnosti, musíme si uvědomit, že jsme v přítomnosti Boha a jeho andělů, kteří pomáhají upřímným modlitebníkům. Jakmile vejdete do modlitebny,

proste Pána, aby z vašeho srdce odstranil všechno zlo. Vnešte do jeho domu pouze to, co může požehnat. Poklekejte před Pánem v chrámě jeho a posvěťte mu sebe. Vždyť si vás vykoupil krví Ježíše Krista.

5. Sobotní pobožnost (Ab 2, 20).

Každodenní pobožnost a soukromé modlitby nás připravují pro osobní společenství s Bohem, které prožíváme ve větší míře při pobožnostech v sobotu. Berme toto setkání s Bohem vážně. Jako stvořené bytosti předstupujeme před velikého Boha, který je naším milujícím Otcem.

Jak se máme proto chovat v domě Božím? Kaz 5, 1.

V domě Božím nesmíme trpět všední mluvení, šepot a smích ani před pobožností, ani po ní. Musí-li členové několik minut čekat na zahájení, ať se tiše modlí a rozjímají; ať prosí vroucně Pána o to, aby slovo Boží zapůsobilo hluboce na ně i na ostatní přítomné.

Jakou odpovědnost mají rodiče za své děti v otázce docházky do sboru?

Rodiče velmi často dovolují dětem vyrůstat bez náboženství. Myslí, že jsou ještě příliš mladé pro vykonávání křesťanských povinností.

Rodiče mají dětem na místě Božím říci, co musí a co nesmějí dělat, aby z nich vyrostli lidé zásadní a ukáznění. Otec i matka jsou povinni vyřešit tuto otázku záhy.

Uvažuj: Je to pravda, že rodina, která se společně modlí, dokáže na modlitbě vyřešit i své neshody a problémy? Jak je to možné? Mají rodiče nutit děti, aby chodili do sboru? Lze to srovnat s nucenou docházkou do školy?

6. Sobotní činnost (Mar 2, 27).

Byla-li sobota skutečně učiněna pro člověka, jaký to má vliv na naši činnost v sobotu? Proč byla sobota člověku dána?

Lze v sobotu vykonávat dobrou a nutnou práci, kterou nemůžeme vykonat v týdnu pro nějaké zaneprázdnění?

Může se stát, že by člověk přestoupil sobotní přikázání, aby to nebyl hřích? Mat 12, 11. 12.

Můžeme poznat Boha ještě jinak než studiem jeho slova? Ž 19, 2.

Učte děti v přírodě vidět Krista. Chodte s nimi do přírody, pod statné stromy, na zahradu. Poukazujte jim na předivné dílo stvoření, které vyjadřuje Boží lásku. Neunavujte je dlouhými modlitbami a nudnými výklady, ale raději jim uvádějte příklady z přírody, aby se naučily poslouchat přírodní zákony.

Uvažuj: Jaká misijní činnost je vhodná v sobotu? Jak mohu nejlépe využít požehnání soboty k rozvoji duchovního života mého i mých dětí?

Když zapadá slunce a končí posvátné sobotní chvíle, pomodlete se a zazpívejte chvalozpěv, aby vás Pán provázel ve starostech nastávajícího pracovního týdne.

Rodiče mohou vytvořit ze soboty nejradostnější den v týdnu. Mohou děti vést tak, aby ji považovaly za nejradostnější den, svatý Hospodinu, slavný.

7. Závěrečné otázky.

1. Jádrem křesťanské zkušenosti je
2. Jak přispívá rodinná pobožnost ke společným bohoslužbám?
3. Je náplní pobožnosti pouze modlitba?
4. Jakou odpovědnost mají rodiče za děti v otázce sborových pobožností?
5. Co můžeme studovat v sobotu kromě bible?

Odpovědi: 1. pobožnost 2. připravuje na sobotní pobožnost 3. i studium bible 4. učte je docházet do sboru, kde mají mít účast na pobožnostech 5. přírodu.

Kázeň v dnešním domově

Zákl. verš: Zj 22, 17.

S kázní se setkáváme na každém kroku. Proto se jí budeme zabývat podrobněji, abychom jí uměli vhodně uplatnit. Hlavním jejím účelem je výchova k sebekázní.

Chceme-li se vážně zabývat otázkou sebeovládání, musíme promluvit i o lidské vůli. Rodiče, učitelé i ostatní nadřizené osoby se musí v první řadě snažit vychovat vůli dětí, aby se naučily rozumně rozhodovat. V tomto týdnu budeme uvažovat o uplatnění kázně v dnešním moderním domově.

1. Účel kázně (Přisl 22, 6).

Jak rozlišujeme mezi kázní, výchovou a vzděláním?

Dítě nesmíme vychovávat jako zvíře, které musí bezpodmínečně poslouchat svého pána. Musíme je vychovávat tak, aby poslouchalo na základě rozumné úvahy a podle svého svědomí a aby se učilo sebeovládání.

Je Boží vláda násilná? 1 Moj 2, 16. 17; 3, 6.

V Boží vládě není místo pro násilí. Bůh nám dává několik možností, z kterých si můžeme vybrat.

Vedme dítě tak, aby poznalo, že rodičovská omezení jsou v jeho zájmu, protože rodiče ho mají rádi.

Úspěšná výchova se pozná podle toho, jak se dítě v rozhodné chvíli rozhoduje samo bez donucení.

Uvažuj: Mládež často touží po svobodném rozhodnutí. Jakým způsobem chceš tuto svobodu v dítěti vypěstovat? Kázeň ve výchově sleduje sebeovládání dítěte. Výchova tedy vede k samostatnosti a k sebeovládání. Vedme dítě

k poslušnosti od chvíle, kdy začíná chápat. Zacházejme s ním tak, aby poznalo, že poslušnost je žádoucí.

2. Kdy máme začít s kázní? (Soudců 13, 12).

Všichni rodiče by měli mít takové zájmy, jako měl Manue. Jakmile dítě začíná uplatňovat svou vůli, musíme je učit kázní. Můžeme to označit za nepřímou výchovu, kterou si dítě ještě neuvědomuje. Ale v té době se skutečně již musíme pustit do této důležité práce.

Jaký vliv mají rodiče na rozhodování dítěte v otázce spasení?

Učení Písma má proto tak malý vliv na mládež, že mnozí rodiče a učitelé tvrdí, že věří Božímu slovu, ale zapírají životem jeho moc.

Uvažuj: V jaké souvislosti je poslušnost dítěte vůči rodičům k poslušnosti vůči Božímu zákonu?

Rodiče, obvykle zapomínáte začít včas s výchovou. Tím dovolíte satanu, aby vás předešel a zasel do půdy dětských srdcí svůj vliv první.

Nemůžeme ani zdaleka vylíčit zhoubné následky toho, když dovolíme, aby děcko prosazovalo svou vůli. Je to nedbalost, která se později vymstí. Někteří lidé se sice později ve škole života vzpamatují, ale mnozí zahynou na věky, poněvadž se jim v dětství a v mládí dostalo špatné výchovy.

3. Kázeň a důslednost (1 Moj 18, 19).

Zamysleme se nad zprávou, kterou nám podává ses. Whiteová o tom, jak Abrahám vychovával svoji rodinu. Poznáváme, že řídil svou domácnost věrně, s rozvahou a důsledně.

Jak se projevila nedůsledná výchova Izáka a Rebeky? 1 Moj 27. a 28.

Jsou-li rodiče ve výchově jednotní, pozná dítě, co od

něho chtějí. Projevili však otec slovem nebo pohledem, že nesouhlasí s matčinou výchovou, že má dojem, že je na dítě příliš přísná a chce mu to vynahradit hýčkáním a povolností, zahubí je. Rodiče, kteří se dopouštějí tohoto hříchu, jsou odpovědni za jejich věčný osud.

Jaký následek přinesl kompromis „z lásky“ Áronovi? 3 Moj 10, 1. 2.

Uvažuj: Jak se může stát rodičovská láska překážkou správné výchovy?

4. Kázeň napravuje (Přísl 13, 24).

Mnoho lidí dnes pochybuje o správnosti tohoto tvrzení, a vedou o to četné spory.

Jaký účel sleduje trestání rodičů a nebes? Žid 12, 5—11.

V jaké souvislosti je tělesný trest s rozvojem vůle?

Musíme vůli dítěte usměrňovat a řídit. Nechtějte jeho vůli zlomit, poněvadž člověk nutně potřebuje sílu vůle; ale usměrňujte ji vhodným způsobem.

Uvažuj: Ve výchově dítěte nesmí rozhodovat naše nálada. Netrestejte nikdy dítě v hněvu. Projev naší výbušnosti nevyléčí zlé sklony dítěte. Je krajně důležité, abyste se v takové chvíli chovali trpělivě a s modlitbou. Poklekněte s dětmi a prostě Pána, aby jim odpustil.

Zanedbáte-li ranou výchovu dítěte, zesílí jeho špatné sklony. To ztěžuje pozdější výchovu, a kázeň se pak stává velmi bolestným procesem.

5. Správná kázeň (Ef 6, 1—4).

Pamatujme si dobře, že poslušnost dítěte k rodičům je vyjádřena slovem „v Pánu“. V životě dítěte se může stát, že poslušnost k Bohu se bude křížit s poslušností k rodičům.

Zdá se, že nejsložitějším problémem kázně je postoj rodičů k dětem, zvláště když se jedná o nápravu a potrestání. Které dvě vlastnosti musí rodiče mít?

Láska jde ruku v ruce s povinností. Projevujeme-li lásku na úkor povinnosti, vyrostou děti v umíněné, svéhlavé, zvrácené, sobecké a neposlušné bytosti. Podobné výsledky přináší strohá povinnost bez lásky. Jen láska zjemňuje a získává si srdce.

Může se pravidlo Luk 6, 31 („též podobně“) vztahovat i na rodiče a děti?

U v a ž u j: Spravedlnost a milosrdenství jsou sestry, které nesmíme od sebe oddělovat.

Bůh neuznává ve své službě násilí, proto nesmí být násilí v domově ani ve škole. Přesto nesmějí rodiče a učitelé připustit, aby děti přehlížely jejich příkazy. Tyto příkazy musí být ovšem úměrné dětským možnostem. V domově i ve škole má vládnout zákon lásky.

6. Trpělivá kázeň (Gal 6, 9).

Které přikázání obsahuje první zaslíbení? Co musí dělat rodiče, aby si zasloužili patřičnou úctu svých dětí? 2 Moj 20, 12.

Kterou moudrost a sflu potřebujeme k vykonávání svých povinností? Jak 1, 5.

Jakou odpovědnost mají rodiče?

Nemluvte nikdy ukvapeně, bezmyšlenkovitě; ztratili byste úctu. Dbejte, aby vaše slova byla čistá a svatá. Buďte klidní, mluvte příjemně a tvařte se radostně. Chcete-li splnit svou povinnost vůči dětem, musíte trpělivě pokračovat v konání dobra.

U v a ž u j: Jakým způsobem může dítě ctít své rodiče? Zamysli se nad povinností křesťana, který má světu představit rodinu, vyzařující moc opravdového křesťanství. Shrň své poznatky o pravé kázní.

Musíme sice napravovat zlo, ale nesmíme propadnout vyhledávání chyb a ostré kritice. Soustavné dohlížení působí zmatek, nikoli nápravu. Bezcitná kritika nedosáhne u mnoha lidí zhola nic.

Rodiče musí neustále pamatovat na to, co chtějí dosáhnout — dokonalý charakter svých dětí.

7. Závěrečné otázky.

1. U malého dítěte je poslušnost otázkou
2. Poslušnost Božího zákona pramení z poslušnosti
3. Nedovedou-li rodiče rozlišovat mezi láskou a zhýčkaností, mohou být těžko
4. Ve výchově dětí se někdy neobejdeme bez prutu. Sáhne po něm však jediné tehdy, vede-li to dítě k
5. Děti mají být poslušny rodičů. Otcové jsou však napomínání, aby
6. Výchova rodiny vyžaduje od rodičů mnoho

Odpovědi: 1. výchovy 2. rodičů 3. zásadní 4. polepšení, 5. nepopouzejí, neprovokovali 6. trpělivost.

6. úkol — dne 11. listopadu 1972

Ocenění duchovních hodnot

Zákl. verš: Jan 17, 3.

Člověk má předpoklady k tomu, aby mohl mít denně osobní spojení s Bohem (1 Kor 3, 16. 17). Nebesa mohou mít spojení s člověkem a mohou ovlivňovat jeho nejniternější život pouze prostřednictvím mozkových nervů,

kteřé mají spojení s celým tělem. Svými smysly vidíme, slyšíme, hmatáme, čicháme a ochutnáváme a o všem přemýšlíme. Bděme nad svými smysly, aby jejich prostřednictvím nás satan neovládl.

1. Mysl (Přisl 23, 7).

Nedovolme myšlenkám pobíhat volně. Musíme je ukázat a podrobit Ježíši Kristu. Všechno je závislé na správném uplatnění vůle. Mnozí zahynou, přestože doufají, že překonají své zlé sklony a rádi by tak učinili. Nerozhodnou se však sloužit Pánu.

Čím dokáže člověk ovládat svou mysl a uchovat si ji svěží? Žalm 19, 8.

Musíme zdůraznit, že hněv, nespokojenost, sobectví a jiná duchovní nečistota způsobují skleslost a mohou napáchat i nenapravitelné škody. Radostná mysl, nezištnost a vděčnost přinášejí předivnou životodárnou sílu. Chceš-li ovládat svou mysl a zabránit marným a zkaženým myšlenkám, aby poskvrnily tvou duši, musíš věrně bdít nad svým zrakem, sluchem a nade všemi svými smysly.

2. Zrak (2 Kor 3, 18).

Křesťanský domov má být co nejpřitažlivější. Bůh miluje vše krásné. Chce, abychom svůj domov obklopili přírodní krásou. Dům musí být čistý a uspořádaný.

Jaké napomenutí platí pro křesťanský domov? 1 Kor 14, 40.

Výraz tváře zjevuje naše pohnutky. Úsměv ve tváři jasně říká: „Kristus přebývá v mém srdci.“ Rodiče, učitelé, usměvejte se. Také i naši milí doma nás vidí rádi usměvavé, upravené a čisté.

Uvažuj: Jeví se můj domov jiným jako křesťanský domov?

Domov má být pro děti nejpřitažlivějším místem na světě a matčina přítomnost má být jeho největším kouzlem.

Varujme se zbytečných ozdob a parády. Přesto musíme dbát na náš vzhled, abychom nebyli nedbalí. Vše na nás i v domově má být pěkné a přitažlivé.

3. Hlas, zvuk (Luk 8, 17. 18).

Jaká slova mají v domově zaznívat?

Rodiče, mluvte s dětmi vždy vlídně. Děti, chovejte se k rodičům uctivě. Na to se doma nesmí zapomínat.

V domově se nemají ozývat slova příliš hlasitá a zlostná. Naše slova mají posluchače potěšit a sloužit ku požehnání.

Je důležité, abychom byli opatrní ve volbě slov? Mat 12, 37.

Vyjadřování doma dává lepší obraz o charakteru člověka než připravený proslav. Mat 12, 34.

Rodiče doma musí bdít ještě nad dalším zvukem. Je jím hudba. Neení-li hudba zneužita, je velkým požehnáním; jakmile není používána správně, může se stát kletbou pro duchovní život člověka.

Uvažuj: Poznává se podle hudby, která se u nás hraje (např. z rozhlasu, gramorádia, magnetofonu apod.), že jsme domovem křesťanským?

Nezapomínejme na zpěv jakožto na výchovný prostředek. Zpívejme doma milé a čisté písně; bude méně kritizování a více radosti, naděje a vlídnosti.

4. Jídlo (Žalm 136, 25).

Jakou máme mít náladu při jídle? Přísl 17, 22.

Mějme při jídle radostnou, šťastnou náladu. Děkujme Dárci — Hospodinu za jeho dobré dary.

Mezi jídlem nejezme nic. Nepravdivost v jídle poškozuje správnou funkci zažívacích orgánů a ohrožuje zdraví a dobrou náladu.

Rodiče mají vychovávat chuť svých dětí a nesmějí jim dovolit jíst nic nezdravého. Nechybujme však a nevyžá-

dujme od dětí, aby jedly nechutné jídlo anebo aby jedly víc, než kolik je třeba. Děti mají svá práva a přednosti. Jsou-li jejich požadavky rozumné, dovolme jim, aby si vybraly.

Z čeho vidíme, že původní strava člověka byla vyrovnaná a že mu sloužila k dobrému? 1 Moj 6, 21.

Uvažuj: Matky by měly učit děti vařit. Které odvětví vzdělání je pro mladou dívku tak důležité jako vaření? Nedostatečná, chudá, špatně uvařená strava zeslabuje krvetvorné orgány a znehodnocuje krev. Je v zájmu lidí samých, aby se kuchařské umění stalo nejdůležitějším odvětvím vzdělání.

5. Prostředí (1 Moj 2, 8).

Prvý domov člověka byl mezi nádhernými stromy, pěknými keři a mezi jemnými květinami. Domov, obklopený květinami a stromy podporuje chuť k životu.

Věřící musí být poučeni o tom, že ti, kteří mají představovat vznešeného a svatého Boha, si musí uchovat čistou duši a že tato čistota se musí přenést i na zevnějšek a na vše v domově. To platí jak pro kuchyň tak pro ostatní části bytu.

Jak se můžeme vyhnout znečištěnému ovzduší?

Velkoměstské prostředí ohrožuje často život. Člověk zde musí počítat se zvýšeným kontaktem s nemocemi, se špatným vzduchem, s nečistou vodou i potravou a musí se často tísnit v temném, nezdravém bytě.

Uvažuj: Proč byl ve svatyni oltář s vonným zápallem? 2 Moj 30, 1. 7. 8; 37, 29.

„A přišel jiný anděl a stál u oltáře, maje kadidlnici zlatou...“ (čti Zj 8, 3. 4).

6. Políbení (Pís. Šal 8, 1. 3).

Políbení patří mezi nejkrásnější projevy lásky. Nesmíme proto na něj zapomínat.

Kdy a proč mají rodiče projevit dětem lásku polibkami?

Nemluvně potřebuje pohoupání, pomazlení, pochování. To je také důvod, proč se kojencům daří obvykle lépe než nemluvnatům živeným uměle. Když je batole unavené nebo osamělé, sedne si rádo matce na klín. Nervózní, neklidné dítě často snadněji usne, když je matka hladí. I dospívajícím dělá dobře, když je obejmě otcova paže a když je matka svým polibkem ujistí, že rodiče je stále milují a mají z nich radost.

Uvažuj: Jak mohu pěstovat lásku ve svém domově? Mnozí považují projev lásky za slabost a uzavírají se do sebe, až to zaráží. Takové chování dusí sympatie. Jakmile lidé potlačují společenské cítění a lásku, tyto city vadnou a srdce pustne a chladne. Varujme se této chyby. Láska nemůže dlouho žít bez projevů. Nedopusť, aby srdce tvého životního druhu hynulo nedostatkem něhy a citu.

7. Závěrečné otázky.

1. Správně či nesprávně: Opravdový křesťanský domov je přitažlivý. Křesťan se tváří vždy vážně. Oděv nemá mnoho společného s charakterem.
2. Podle čeho budou lidé ospravedlněni nebo odsouzeni? (Mat 12, 37).
3. Urči správně:
 - a) u jídla se nemluví,
 - b) u jídla máme mít radostnou náladu,
 - c) nuťme děti do jídla,
 - d) dovolme dětem, aby si z předloženého jídla vybraly podle chuti.
4. Jak se můžeme vyhnout znečištěnému ovzduší?

Odpovědi: 1. správně, nesprávně, nesprávně 2. řekni
z paměti 3. b) d) 4. životem na venkově.

Výchova v domově

Zákl. verš: Jan 17, 3.

Konečným cílem výchovy je poznání Boha a Krista. Bůh staví před své děti vyšší ideál, než si dovedou představit. Mají dosáhnout božské povahy — mají být podobny Bohu. Naše touha po vzdělání není nijak omezena, pokud má na zřeteli tento hlavní cíl.

Domov a škola mají vést mládež k rozvoji nadání a schopností až k nejvyšší možné míře. Výchova naší mládeže má vést k tomu, aby své vzdělání dala k rozvoji díla Božího. To je jejich nejvyšší poslání. Rodiče v domově nebo učitel ve škole mají v tomto směru velkou odpovědnost.

1. Domov — základ vzdělání (Luk 1, 80).

Rodiče Jana Křtitele bydleli daleko od velkých měst. Bůh si ve své moudrosti přál, aby Jan získával vzdělání v ústraní. Jeho školou mu byl domov. V opuštěné krajině měl příležitost seznámit se s Bohem.

Začátky výchovy dítěte jsou v domově. To je jeho první škola. Rodiče jsou jeho učitelé, od nichž se učí nejzákladnějším vlastnostem, jako úctě, poslušnosti, zdvořilosti, sebeovládání apod.

Jakou radu dává Pavel rodičům? Ef 6, 4a.

U v a ž u j : Jsme-li rodiči, čím a jak přispíváme k rozvoji charakteru svých dětí?

Jaké prostředí vybral nebeský Otec pro svého Syna? Odlehlý domov v galilejských horách, domov, jehož členové se živili poctivou prací a žili prostě. Pán Ježíš prožíval

každodenní zápas s nesnázemi a strádáním. Učil se sebezapření, šetrnosti a trpělivé, ochotné službě. Učil se z otevřených svitků Písma u matčiných nohou.

Jan Křtitel se narodil v pozdním věku rodičů — byl to zásah Boží. Rodiče mohli usuzovat, že když má jejich syn pro Pána vykonat zvláštní dílo, tak se o něj bude i sám starat. Ale oni takto neuvažovali. Přiložili ruku k dílu a začali vychovávat charakter svého dítěte, aby mohlo po každé stránce splnit úkol, který mu Bůh svěřil. Plnili s posvátnou úctou svoji povinnost.

2. Prvá škola (5 Moj 6, 6. 7).

Domov je přirozenou první školou dítěte, ať už si to rodiče uvědomují nebo ne. Jako učitelé svých dětí mají velkou přednost, že s nimi mohou být ve všech základních činnostech života. Mají také úžasnou příležitost poskytovat jim naučení duchovního růstu v každodenním životě.

Co má dítě poznat ještě kromě příběhů z bible?

Veďte děti a mládež k sebeúctě, k věrnosti vůči Bohu a k jeho zásadám. Učte je, aby si vážily Božího zákona a aby ho byly poslušny.

Připomeňme si život některých velkých mužů bible a zamysleme se nad tím, kolik času jim matky věnovaly, aby je připravily pro životní poslání. Mojžíš — 2 Moj 2, 9. 10, Samuel — 1 Sam 1, 24—28, Pozoruhodné je, že Zachariáš i Alžběta i přes svůj pozdní věk plnili svou odpovědnost dobře — Luk 1, 5—15. 57—63.

Uvažuj: Je možné události všedního života použít pro duchovní výchovu? Jak to děláš ve své rodině?

Nepovažujeme rodinnou výchovu za něco podřadného. Je to základ pravé výchovy. Otcové a matky mají utvářet mysl svých dětí.

3. Výchova celého člověka (1 Tes 5, 23).

Pavel ve své modlitbě zdůrazňuje nutnost dokonalého posvěcení. Člověk je získá tím, že se od časného dětství učí.

Členové rodiny se mají modlit, aby Bůh posvětil jejich jazyk, uši, oči a všechny údy jejich těla.

Co víme o vývoji mladého Ježíše? Luk 2, 52.

Nezpyšněl ani se nezdráhal vykonávat nejnižší těžké práce, ačkoli rostl v moudrosti a milosti Boží. Pomáhal nést rodinné starosti se svým otcem, matkou a sourozenci. Pracoval, aby rodina měla z čeho žít a pomáhal udržovat rodinný rozpočet.

Děti a mládeži! Stavějte pečlivě a vyběrejte si důkladně duchovní stavební materiál. Charakter, který vytváříte, jde s vámi i na věčnost.

Dovolte Pánu Ježíši, aby ovládl vaši mysl, srdce a city. Pracujte tak, jak pracoval Kristus. A posléze uslyšíte o sobě to, co bylo řečeno o něm: „A Ježíš prospíval moudrostí, věkem a milostí u Boha i u lidí.“

Uvažuj: Jak poznám, že usměrňuji růst a vývoj svých dětí podle Boží vůle?

4. Význam řemesla (2 Král 6, 1. 2).

Izraelští museli ve výchově svých dětí pamatovat na to, aby je vyučili nějakému řemeslu. Takový člověk se dovedl vždy v životě uživit svými rukama bez ohledu na své postavení.

Proč máme vést mladé lidi k tomu, aby si vážili práce?

Práce je dosud zdrojem štěstí a rozvoje. Vedme mládež k tomu, aby uznala pravou hodnotu práce.

Proč je obdělávání půdy (zemědělství) nejužitečnějším zaměstnáním?

Nejpřednějším rukodělným zaměstnáním je práce v zemědělství. Bůh chtěl, aby člověk obdělával půdu. Prvému člověku, který byl tehdy vládcem vši země, svěřil zahradu, aby ji obdělával. Mnozí ušlechtilí mužové, kteří pro lidstvo něco znamenali, pocházeli ze zemědělství.

Jaký zvláštní užitek mají ti, kteří pracují v zemědělství? Iz 28, 23—26.

Uvažuj: Jak mohu osobním příkladem a slovy povznést před dětmi význam práce?

Kazatel, misionář, učitel — všichni mohou mít větší vliv u lidí, vyznaj-li se v praktických věcech. O životním úspěchu či nezdaru rozhoduje často to, dovede-li si člověk připravit jídlo, poradit si při nehodě a v nepředvídaných situacích, v nemoci a je-li třeba i při stavbě domu nebo modlitebny.

5. Písmo jako základ (Přísl 2, 1. 2. 5).

Ačkoli nemůžeme zapomenout na všeobecné vzdělání, které potřebujeme pro život na tomto světě, nesmíme ztratit ze zřetele studium bible.

Dokazujeme-li svým charakterem, že známe Boha a Ježíše Krista, získáváme nejcennější hodnotu pozemského i nebeského života. Je to vlastně nejvyšší vzdělání. Je to klíč, který otvírá brány nebeského města. Bůh chce, aby všichni, kteří si přivlastní Krista, měli toto poznání.

Proč dále je nutno uplatnit základní studium Písma ve výchově dítěte a v rodinné praxi? Ž 119, 11.

Pán Ježíš neměl při sobě nic, co by vyhovovalo satanově chytráctví. Nesouhlasil s hříchem. Nepodlehł pokušení ani v myšlenkách. Jakým způsobem vítězil v boji se satanem? Řídil se zásadně Božím slovem.

Uvažuj: Jak dokáží ve všedním životě svým dětem, že žijí podle Boží vůle, zjevené v Písmu?

Chceme-li u dětí vzbudit zájem o bibli, musíme se sami o ni zajímat. Chceme-li, aby ji s láskou zkoumaly, musíme ji sami milovat. Poučování našich dětí bude mít cenu jen tehdy, ovlivníme-li je svým osobním příkladem.

6. Druhá Boží kniha (Iz 40, 28—31).

Příroda má být po bibli naší další učebnicí.

Čemu se můžeme naučit ze Žalmu 19, 2—4?

Stvořené věci dosud hlásají moc jeho velebnosti. Nic nežije sobě. Ptáci, létající ve vzduchu, zvířata, pohybující se na zemi, všichni někomu slouží. I ten listéček na stromě a stéblo trávy mají své poslání. Jen člověk se svým sobeckým srdcem by chtěl žít pro sebe. Každý keř, strom a list vydávají prvek života, bez něhož by nemohl žít člověk ani živočich.

Uvažuj: Jak mohu studiem přírody vzbudit v dětech lásku k přírodě a k Bohu?

Příroda je nekonečným zdrojem poučení a potěšení už pro malé dítě, které se nemůže učit z knížek školským způsobem. Srdce, dosud nezatvrzelé stykem se zlem, snadno pozná ve všem, co bylo stvořeno, Boží přítomnost.

Táž moc, která udržuje přírodu, působí i v člověku. Tytéž vznešené zákony, které udržují pohyb hvězd nebo atomů, ovládají lidský život. Zákony, které určují činnost srdce a usměrňují proudění životodárné tekutiny v těle, pocházejí od Boha, který má vládu nad srdcem. Od něho je všecken život. Život se může uplatnit správně jedině v souladu s Bohem.

7. Závěrečné otázky.

1. Co má být v člověku posvěceno?
2. Všechny děti by se měly vyznat v - - - - povinnostech života.
3. Která žalmistova rada může mladým lidem pomáhat v boji s pokušením?
4. Druhou Boží knihou je kniha - - - -, která zjevuje Boží moc.
5. V - - - se vytváří charakter a rozhoduje o výchově a vzdělání dítěte.

Odpovědi: 1. tělo, duše a duch 2. praktický 3. Měj slovo Boží v srdci 4. příroda 5. domov.

Zdraví a domov

Zákl. verš: 3 Jan 2.

Křesťanský domov musí pamatovat i na výchovu zdravotní. Rodiče musí dětem dát správné ponaučení, jak mají pečovat o své tělo a musí jim v tom být příkladem. Musí jim vštípit zdravé zásady, které je uchrání před nemocí a jejími následky.

Rodiče by měli pečlivě vysvětlovat, že určitá omezení, která nám křesťanům Písmo doporučuje, sledují víc než jen nějaké náboženské příkazy. Děti musí pochopit, že máme před Bohem povinnost uchovat si zdraví; ale rodiče by jim měli rozumně vysvětlit podstatu zdravotních zásad. Mluví-li rodiče o nich jako o něčem, co se dodržovat musí, a neřeknou jim proč, mohou se děti snadno vzepřít, protože nepochopily podstatu těchto zásad.

1. Poznání je nutné (Žalm 139, 14).

Děti musí mezi jiným poznat, že studium lidského těla a jeho zákonů tvoří součást křesťanského života.

Rodiče by měli po vzbuzení zájmu poučit děti o normálních životních projevech a úkonech a probudit v nich zájem o zdraví. Naučte děti, jak si mohou co nejlépe uchovat tělesné, duševní a duchovní síly a jak mají využít svých schopností tak, aby se jejich život stal požehnáním a aby oslavily Boha. Toto poznání je pro mládež neocenitelné. Výchova v otázkách života a zdraví je důležitější než seznamování se s jinými obory a zájmy.

Uvažuj: Jak má na křesťana, zvláště na dítě, zapůsobit vědomí, že Bůh stvořil tak důmyslně lidské tělo?

Uznávám-li, že mé tělo je chrámem Boha živého, co to pro mě znamená?

Musíme se uctivě sklonit před úžasným dílem Stvořitele, který učinil člověka. Bůh nám přikazuje, abychom zkoumali lidské tělo a poznali jeho potřeby a abychom se je snažili uchovat od poškození a poskvrny.

2. Střídmost ve všem (1 Kor 9, 24. 25).

Pavel mluví vhodně o střídmosti a připodobňuje ji k olympijským hrám. Závodníci na Olympiádě byli vždy obdivováni právě tak jako dnes. Je to vhodný příklad pro mládež, aby si uvědomila, že se vyplatí žít zdravě. Ve srovnání s vavřínovým věncem kdysi nebo se zlatou medailí dneška získáváme mnohem víc: věčnou odměnu v království Božím.

Mluvíme-li o střídmosti, máme obvykle na mysli alkohol, kouření a narkotika. Ale zde bychom měli raději mluvit o abstinenci. Touto otázkou se budeme zabývat ve třetí části našeho úkolu.

Jaké stanovisko zaujímal Pavel v otázce stravy? Na koho máme brát ohled? Řím 14. kap.

Uvažuj: Dodržuji zásady střídmosti i v práci a v zábavě?

I mnozí vyznavači křesťanství uspokojují zvrácenou chuť a vášně a tím mrzačí dílo přírody a zeslabují své tělesné, duševní a mravní síly.

Tisíce lidí zahyne proto, že podléhají chuti. Kdyby se v tomto směru stali vítězi, získali by mravní sílu, aby překonali ostatní satanova pokušení.

3. Abstinence (Řím 12, 1. 2).

Musíme zde jasně zdůraznit, že je nutno vystříhat se pití lihovin. Pavlova výzva k Řím 12. 1. 2 to zdůrazňuje.

Jaký byl Daniel? Chtějí-li být křesťané abstinenty, musí mít jeho silný charakter. Dan 1. kap.

Alkoholické nápoje jsou prvořadou ukázkou, jak lidé zneužívají Božích darů. Ti, kteří vyrábějí z plodin země alkoholické nápoje, dopouštějí se největší převrácenosti a zneužívají Božích drahocenných darů. Tyto jedy olupují tisíce rodin o životní pohodlí, někdy i o nejpotřebnější, přispívají k rozšíření zločinnosti a přivodí nemoc a smrt nesčetným obětem opilství.

U v a ž u j: Snažím se někdy vyhovět společnosti na úkor křesťanských zásad?

Nepřirozené vzrušení mysli a nálady působí nestřídmost. Snižuje schopnost zlepšení morálky a znemožňuje rozvoj náboženského cítění. Takový člověk neovládá pak ani své vášně. Různé veselice, taneční zábavy a pití vína zatemňují smysly a potlačují bázeň Boží.

4. Význam stravy (1 Kor 3, 17).

Bůh si přeje, aby naše tělo bylo chrámem. Všechno, co je škodlivé, poskvřňuje tento chrám. Proto se musíme jako dítky Boží vystříhat všeho, co nám škodí.

Jakou radu nám dává Pavel ohledně jídla a pití? 1 Kor 10, 31.

Je mezi jídlem a oslavováním Boha nějaká souvislost?

Jíme-li v sobotu tolik jako v pracovní dny, je to úplně zbytečné. Sobota je den oddělený pro bohoslužbu. Proto musíme být v tento den zvláště pečliví ve výběru stravy. V sobotu jíme často tolik, že mysl přestává pracovat a nemůže vnímat a přijímat duchovní věci.

Pán chce svůj lid přivést zpět k původní prosté stravě, skládající se z ovoce, zeleniny a obilnin.

U v a ž u j: Je chuť příčinou toho, že mnozí nedosahují Boží úrovně správné životosprávy?

5. Odpočinek a osvěžení (Mar 6, 31).

Jaký příklad nám dal Pán Ježíš? To nebyl jen soucit

s unavenými učedníky. Viděl, že je nutno věnovat čas odpočinku a osvěžení.

Co píše o rekreaci ses. Whiteová?

Křesťané mají přednost i povinnost osvěžit ducha i tělo přiměřenou rekreací, aby mohli využívat své tělesné a duševní síly k Boží slávě. Nesmíme však propadnout nescmyslnému hýření a bezúčelné zábavě, jak tomu bývá ve světě.

Proč je určitý druh sportu problematický?

Některé druhy sportu, jako např. box, staly se školou surovosti. Touha po svrchovanosti, po projevu živočišné síly a hazardování životem má na mládež demoralizující vliv, až to zaráží.

Uvažuj: Jak poznám, že rekreace mé osoby a mé rodiny vede k Boží slávě?

Pohyb, který rozvíjí mysl a charakter, vede ruce k užitečné činnosti a vychovává mládež, aby pomáhala nést životní starosti; dává tělesnou sílu a obnovuje schopnosti. Navíc se člověk naučí hospodárnosti a zvyká si žít pro blaho jiných.

6. Obětavý život (Iz 6, 8).

Nemůžeme se vždy věnovat výlučně misijní činnosti. Žijeme-li obětavě tam, kde nás Bůh postavil, stáváme se mocnými nástroji, aby lidé toužili po něčem lepším.

Týká se obětavý život a konání dobra i péče o tělo? Řím 12, 1. 2.

Uvažuj: Co musím v životě učinit, abych žil obětavě? Myslíte, že člověk musí v touze po vzdělání okrádat Boha? Že mu musí odřící ochotnou obět duchovních, duševních a tělesných sil? Bůh vás vyzývá, abyste byli činiteli slova. Tím se důkladně seznámíte se zásadami, které vás připraví pro nebesa. Uvažujte o tom, jak žít, aby světlo vašich dobrých skutků svítilo ku požehnání jiným.

7. Závěrečné otázky.

1. Prvým krokem ke zdravému životu je získání ---
2. Správně či nesprávně: Otázka stravy se týká jen někoho. V tomto směru nemusíme brát ohled na druhé.
3. Pavel praví, že se nemáme přizpůsobovat světu. Naš skutečnou potřebou je ---
4. Čím vším máme oslavit Boha? Vyjmenuj.
5. Správná rekreace musí člověku dát ---
6. Mnozí se domnívají, že kdyby přijali zásady zdravé životosprávy, znamenalo by to ---

Odpovědi: 1. poznání, vědomosti 2. nesprávně 3. proměnění podle vůle Boží 4. vším 5. osvěžení a nové tělesné síly 6. obětí.

9. úkol — dne 2. prosince 1972

Hra a další druhy rekreace

Zákl. verš: 1 Kor 10, 31.

Vyrovnaný život je tajemstvím křesťanského života a vydáváním svědectví. Vše, co činíme, má sloužit „k Boží slávě“ (1 Kor 10, 31). Úspěch rodinné rekreace není však nahodilý. Chceme-li sklízet šťastné výsledky, musíme důsledně vše prozkoumat a naplánovat.

Rekreaci můžeme nazvat veškerou činností a zvyky, které nás obnovují, uvolňují a dodávají novou energii.

Trávíme-li volné chvíle povrchní zábavou, která nepřináší užitek jako správná rekreace, uvažujme o tom svědomitě ve světle 1 Kor 10, 31.

Sport může rovněž ovlivnit růst křesťana. Jakmile se

sport pěstuje jen závodně, může být nebezpečný. Dnešní sport je často otázkou přihlížení místo aktivního zapojení; největší prospěch má často pokladna na hřišti. To ohrožuje věrné hospodaření křesťana s časem i s penězi.

1. Potřebuje křesťan rekreaci? (Přisl 17, 22).

Jaké svědectví musí křesťan světu poskytnout?

Mnozí vyznavači křesťanství nepředstavují správně křesťanské náboženství. Tváří se zachmuřeně, zamračeně. Budí dojem, že Boží požadavky jsou přítěží i pro ochotné srdce a že člověk se musí vzdát všeho, co přináší radost a potěšení.

Lidé pracující tělesně potřebují osvěžení, ale tím více je potřebují lidé duševně pracující. Není to v zájmu našeho spasení, ani to neslouží k slávě Boží, pracujeme-li soustavně a přespříliš, byť se jednalo o zájmy duchovní.

Uvažuj: Naše rekreace nesmí představovat bujně veselí, hraničící s bláznovstvím. Bavme se tak, abychom posloužili ku povznesení našich společníků a abychom mohli lépe a úspěšněji vykonávat své křesťanské povinnosti.

Máme-li podíl na zábavách, které nám znemožňují plnit věrně povinnosti všedního života a potlačují naše rozjímání o Bohu a o věcech nebeských, jsme před Bohem vinni.

2. Co je rekreace (1 Kor 10, 31; Fil 4, 5).

Někteří lidé považují veškerou rekreaci a zábavu za hřích. To je extrém. Jiní si myslí, že je nutno vymýšlet neustále nový druh zábavy a rozptýlení. Zvykají si na vzrušení a necítí se v klidu dobře.

Dnešní život je přetechizovaný, a nesprávné chápání techniky může způsobit i degeneraci. Nemůžeme se již sice vrátit k prostým zvykům starých časů, ale měli bychom se něčemu přece jen přiučit: Naše zotavení musí

být hodno svého jména — abychom skutečně získali zotavení těla, duše a mysli.

Uvažuj: Přináší ti tvá rekreace mravní a duchovní sílu? Vede k čistotě myšlenek a jednání? Nečistota je dnes ve světě rozšířená, setkáváme se s ní i mezi vyznavači Ježíše Krista. Mnozí se rádi účastní světských, demoralizujících zábav, ač to Pán zapovídá. Tím se odlučují od Boha a řadí se k milovníkům světských rozkoší. Hříchy, jež zničily svět před potopou a Sodomu i Gomoru, nalézají se i mezi těmi, kteří tvrdí, že čekají na příchod Syna člověka. Kdyby vám Bůh odhalil tyto hříchy, zastyděli byste se, nebo i zděsili.

3. Je zábava a sport součástí zotavení? (Přisl 4; 14. 15).

Jaký je rozdíl mezi zotavením a zábavou?

Mezi rekreací a zábavou je rozdíl. Rekreace vede k posílení a osvěžení. Zábavu vyhledávají lidé pro požitek a často ji přehánějí.

Rodiče musí zkoumat, čím by nahradili nebezpečné zábavy.

Musíme být v zábavě střídmi právě tak, jako ve všem ostatním.

Přemíra sportu tlumí zájem o skutečné hodnoty života a o klidnější zábavy.

Uvažuj: Je na pobavení a sportu samo o sobě něco nebezpečného, anebo škodí jen přemíra?

Zábava, pro kterou si můžeš vyprosít Boží požehnání, není nikdy nebezpečná. Ale zábava, která ti nedovoluje modlitbu v soukromí a upřímné prožití pobožnosti doma či ve sboru, je nebezpečná, a proto se jí nezúčastňuj.

4. Volba rodinné zábavy (Přisl 3, 6).

Při zábavách v rodině se mají rodiče i děti oprostít od starostí a práce. Rodiče se mají sami stát dětmi, aby se

děti cítily co nejlépe. Rodiče tím nic neztratí, spíše naopak.

Je tato rada ses. Whiteové zastaralá? Máme mít smysl pro zdravou zábavu či ne? Naším životním heslem má být: „Vždy s úsměvem.“

U v a ž u j: Co je povinností rodičů a učitelů, když mládež nemůže pochopit, proč jsou některé pochybné zábavy nebezpečné?

Mládež nemůže být tak usedlá a vážná jako staří lidé. Dítě si rádo poskočí a zajásá. Hříšné zábavy právem odsuzujeme. Ale rodiče, učitelé a ti, kteří mají na starosti mládež, musí místo toho zajistit jinou zábavu, která nepoškozuje mravy.

Některé druhy rekreace prospívají vydatně mysli i tělu. Rozumný člověk přijde na četné možnosti nevinného, dokonce i poučného pobavení a rozptýlení. Nejblahodárněji působí pobyt na čerstvém vzduchu a uvažování o Božích skutečích v přírodě.

5. Užitečné využití volna (Přísl 31, 27).

Rodiče se dopouštějí největšího hříchu tím, když své děti přenechají nečinnosti. Je to hřích, vyrůstají-li děti bez práce, v lenosti.

Co praví bible o lenosti? Přísl 6, 6—11.

Práci nemůžeme ničím nahradit. Je však nanejvýš důležité, abychom dovedli aktivně odpočívat, tj. využívat čas činností, při které si vlastně odpočineme. Je to nejlepší možnost trvalého vzájemného společenství v rodině.

Jaká činnost vytváří jednotný celek?

- a) pobyt doma — venku,
- b) aktivita,
- c) klid,
- d) všední činnost,
- e) náboženská činnost.

U v a ž u j: Nevyhledávejme pouze rozptýlení, které po-

baví. Snažme se provozovat pohyb, který sleduje něco užitečného.

Bůh dává lidem schopnosti, které nemají ležet ladem, ani nemají sloužit sobeckým choutkám. Chce, aby je využívali ku požehnání ostatním lidem. Bůh nám dává dar času, abychom mohli šířit jeho slávu. Využijeme-li jej v sobeckých radovánkách, je to vlastně ztracený čas pro věčnost.

Naši mladí lidé mají žít ve zdravém, povznášejícím vlivu. Udržujme je v lásce pravdy a stavějme jim před oči vysokou úroveň.

6. Potěšení v den Páně (Iz 58, 13; 3 Moj 23, 32).

Známe mnoho druhů světitelů soboty. Někteří se nikdy v sobotu nenudí a nejráději by ji nikdy nekončili. Sobota jim není přítěž ani únikem ze života. Jiní považují sobotu za jakousi povinnost, a svěcení soboty za náboženské zaměstnání. Jiní svěťí sobotu ze zvyku.

Rodiče, dbejte hlavně v den Páně na své děti, aby v něm byly šťastny.

Slovo „světit, slavit“ znamená něco radostného. Vyjmenuj proto několik způsobů, jak se den Páně může stát celkovou slavností: společná pobožnost, posvěcené zájmy, vydávání svědectví, návštěva nemocných apod.

Uvažuj: Je pro naše děti sedmý den dnem radosti nebo sklíčenosti? Čím se má tento den stát v životě rodiny?

Ti, kteří milují Boha, mají vynaložit vše na to, aby se den Páně stal rozkoší, svatým a slavným. Věnujme se v tento den dětem, abychom vzbudili jejich zájem o duchovní věci. Změna působí blahodárně. Vyjděme si s nimi na procházku, sedněme si někde v lese anebo na sluníčku a rozprávějme s nimi o Božích skutcích, poněvadž jejich živá mysl se musí neustále něčím zabývat. Upozorňujme je na krásu přírody, která v nich vyvolá odezvu lásky a úcty.

7. Závěrečné otázky.

1. Potřebují křesťané osvěžení?
2. Správně či nesprávně: Chvilé odpočinku slouží k povzbuzení tělesné, duševní i duchovní činnosti.
3. Jakou cestou kráčejí milovníci rozkoší? (Mat 7, 13).
4. Jak mají rodiče a učitelé dbát na rekreaci naší mládeže?
5. Má být sobota nejzajímavějším dnem týdne?

Odpovědi: 1. ano 2. správně 3. po široké cestě
4. musíme naplánovat zdravou rekreaci a musíme se umět s nimi radovat 5. ano.

10. úkol — dne 9. prosince 1972

Hospodářské zájmy rodiny

Zákl. verš: Luk 12, 34.

Rozumný člověk stírá jen to, co má hodnotu (Mat 16, 26). Čeho si vážíme víc, lidí nebo věcí? Někteří lidé bláhově stíradají předměty, které zahynou s tímto světem a které jen podporují marnivost, pýchu a lakomství. Jiní mají zájem o lidi a o skutečné životní hodnoty trvalého rázu, které slouží k dobrému a přinášejí uspokojení.

1. Některý zisk představuje ztrátu: Adam a Eva byli přesvědčeni, že získali svobodu, zatímco ztratili své panství. Kdykoli si člověk od té doby myslí, že tímto způsobem něco získá, musí vždy ztratit. 2. Cena je příliš vysoká, usilujeme-li o bohatství na úkor zdraví. Získáme-li se výchovy svých dětí, ztratíme je. Nikdy ne-

přestaneme litovat, že jsme „šetřili“ s výchovou. 3. K zamýšlení: Lehko nabyt, lehko pozbyl. Pamatuj na „strýčka příhodu“. Kdo kupuje to, co nepotřebuje, bude potřebovat to, co si nemůže koupit. Zahálka je počátek všeho zlého. Pošetilý člověk ukládá peníze do dřevěného měšce.

1. Každý dostal nějakou hřivnu (schopnost) (Mat 25, 14. 15).

Hřivny jsou schopnosti, které Pán každému pracovníkovi uděluje a za něž ho činí zodpovědným. Viz Mat 25, 27. Naučíme-li se tyto schopnosti účelně využívat, získáme větší zdatnost. Křesťanská výchova napomáhá využití nadání, neboť „výchova připravuje tělesné, rozumové a mravní síly, aby se co nejlépe uplatnily ve všech životních povinnostech.“

Tato výchova musí začít v domově. Domov je první školou dítěte. Zde musí být položen základ pro život služby.

Co praví 4. přikázání o nutnosti práce? 2 Moj 20, 9.

Dílo výchovy a dílo vykoupení tvoří jeden celek. Výchova, která začíná v domově, má pokračovat až do dospělosti.

Uvažuj: Jaký význam má křesťanská výchova? Každý uznává rád umění a zručnost. Nepřehlédíme však dar vlivu, spolupráce, přátelství?

Jsmo v prvé řadě odpovědni za rozvoj všech svých sil před Bohem i před lidmi. Vírou v Krista se zavazujeme, že se staneme co nejzdatnějšími jeho pracovníky.

2. Čas (Luk 19, 13).

„Hleďte jimi těžiti, než se vrátím.“ To dokazuje, že máme využít čas pro svého zaměstnavatele. Toto podobenství naznačuje, že se zde jedná o naše povinnosti vůči Bohu.

Náš čas náleží Pánu. Každý okamžik je jeho vlastnictvím; proto máme posvátný závazek využívat čas k Boží slávě. Bůh dává člověku dostatek času, aby mohl splnit vše, co od něho žádá. Nemá-li tedy někdo čas na své povinnosti, dělá zřejmě něco, co není jeho povinností. Rodiče musí dětem věnovat tolik času, aby je naučili poslouchat Pána a cele mu důvěřovat.

Jak si má počínat matka, která nemá pro děti čas?

Nejedna matka nařká: „Nemám na své děti čas.“ Věnuj tedy méně času svému zevnějšku. Zanedbej raději nějakou tu návštěvu. Nevař nekonečné druhy jídel. Ale nikdy, nikdy nezanedbávej své děti.

U v a ž u j: Na čem byl závislý úspěch v podobenství o hřivnách? Mat 25, 21.

Chceme-li mít úspěch, musíme každé práci věnovat určitý čas. Žák nebo student musí mít čas na úkoly, pracující člověk musí využít dobu svého zaměstnání. Kdo nevěnuje svému domovu čas, nemůže očekávat úspěch. Mnoho domovů ztroskotává dnes proto, že lidé v něm tráví velmi málo společného času.

3. Přesný plán (Kaz 3, 1).

Čas plyne dál, a nemůžeme si jej odložit stranou. Buď jej cele využijeme, anebo nám uplyne naprázdno.

Co praví moudrý muž o čase? Kaz 8, 6a.

Chceme-li mít úspěch v práci anebo doma, musíme mít určitý program. Jelikož některá práce vyžaduje více času a všichni máme sklon věnovat vedlejším věcem více pozornosti než je nutno, musíme si udělat přesný časový rozvrh a pracovat podle plánu.

Pracuje-li někdo podle programu a práce mu neubývá, musí si uvědomit, že tyto chyby by měl napravit. Musí se naučit plánovat, jak by využil čas tak, aby dosáhl nejlepších výsledků.

Rodiče mají děti naučit cenit si čas, aby jej správně využily.

Uvažuj: Kolik času promarním věcmi, které nemají pro mne ani pro druhé velký význam.

Křesťan je povinen zvyknout si na pořádek, na důslednost a pohotovost. Kdo stále pracuje a neumí nic dokončit, nepřikládá k práci mysl ani srdce. Promysli si, kolik která práce vyžaduje času a pak se snaž stanovený čas dodržet.

4. Vydělávání peněz (5 Moj 8, 18).

Člověk si musí vydělat na živobytí (1 Moj 3, 19). Kdo nepracuje, nemá ani nárok na jídlo (2 Tes 3, 10). Kdo nechce pracovat, je buď tělesně neschopný, duševně zastalý, citově narušený anebo nechápe zákony své bytosti. Bůh zaslíbil sílu k práci, ale ne bohatství (5 Moj 8, 18).

Kdy máme začít připravovat děti na životní povinnosti? Přísl 22, 6.

Jakmile dítě má dostatek síly a rozumu, musíme mu světit nějaké povinnosti. Všechny děti rády pracují, a ukážeme-li jim, co mají dělat a jak a nezapomeneme-li je pochválit, svěřený úkol splní. Dítě je šťastno, když mu řekneme: „Děkuji, miláčku.“

Uvažuj: Co má člověk dělat, když nemá práci? Mnozí se zničili leností, ačkoli mohli pilnou prací přispět světu ku požehnání. Nedostatek zaměstnání a pevných zásad otvírá dveře tisícovým pokušením.

5. Hospodaření s penězi (Mat 22, 21).

Rodiče musí dítě naučit zacházet s penězi. Nejlépe se to uskuteční tenkrát, může-li dítě mít u sebe peníze. Není-li to možné, mohou mu rodiče vysvětlit, jak oni peníze rozdělují:

1. část je pro Pána — desátky a dary. Dítě musí poznat, že Bůh má prvý nárok na jeho peníze i city. Pak jsou na řadě dary sobotní školy a jiné dary pro sbor;

2. část je pro osobní potřeby jako oděv a pokrm;

3. část — šetření. Moudrý člověk si ukládá pro budoucnost, i kdyby to měla být malá částka.

Co nám bible radí o dluhu? Řím 13, 8.

Varujme se dluhů jako malomocenství. Dluh způsobuje rozladění mezi manželi. Snažme se dluhy splatit a pamatujme na pravidelné úspory.

U v a ž u j : Poznáme charakter člověka podle toho, jak zachází s penězi?

Peníze mají velkou cenu, poněvadž mohou vykonat mnoho dobra. V ruku Božích dítek je to pokrm pro hladové, nápoj pro žíznivé a oděv pro potřebné. Je to pomoc pro utiskované a nemocné. Neslouží-li však peníze k ukojení životních potřeb, ku prospěchu ostatních a k rozšíření díla Kristova, mají cenu písku.

6. Šetrnost (Mat 14, 20).

Nasycení pěti tisíc je pro nás velkým naučením. Nezahazujeme nic, co lze využít. K tomu je zapotřebí moudrosti, předvídavosti a soustavného sledování.

Proč se děti mají naučit šetřit?

Učte své děti, aby poznaly, že Bůh má právo na vše, co mají a že toto právo nemůže být ničím zatlačeno do pozadí. Vše, co mají, je jim pouze zapůjčeno, aby se ukázalo, budou-li poslušny. Šetrnost, pracovitost a rozvaha znamenají pro vás a pro vaše děti i na tomto světě víc než bohaté věno. — Hospodařit s časem se naučíme snadno tenkrát, dáme-li vše zpět na své místo, jakmile to přestaneme používat. Lidé ztratí každý rok spoustu hodin tím, že hledají ztracené věci. Právě tak je důležité, aby běžné práce v rodině měly svůj stanovený čas.

U v a ž u j : Co musí dítě vědět o vlastnictví jiných lidí? Děti se musí naučit, že nesmějí brát majetek jiných lidí. Uznáme-li dítěti, že i ono má svoje vlastnictví, naučí se respektovat vlastnictví druhých. Matky musí své děti od

nejútlejšího věku učit, že nesmějí vše doma považovat za hračku.

Mnozí lidé nedovedou šetřit v maličkostech, a proto mají často nedostatky toho, co k životu potřebují.

7. Závěrečné otázky.

1. Urči: Každá moje schopnost je a) dar, b) odpovědnost, c) zásluha.
2. Co bývá často příčinou dnešního rozkladu domova?
3. Má-li člověk více práce, než jak stačí, má zanedbávat domov, sbor, zaměstnání, zdraví?
4. Proč má pracovat i dítě majetných rodičů?
5. V jaké souvislosti jsou peníze a charakter?
6. Jaký je rozdíl mezi zlodějem a marnotratníkem?

Odpovědi: 1. odpovědnost 2. nedostatek společenství
3. Bůh nedává nikdy víc povinností než času 4. 2 Moj 20, 9
5. zacházení s penězi je ukázkou charakteru
6. oba jsou nepoctiví.

11. úkol — dne 16. prosince 1972

Láska základem domova

Zákl. verš: 1 Jana 4, 7. 8.

Staré, pravdivé přísloví říká, že láska je základem domova. To, co platí v tomto směru o každém domově, platí dvojnásob o křesťanském domově. Ale co si představujeme pod láskou? Máme na mysli romantické vzrušení, milou sentimentalitu? K založení domova je zapotřebí

mít hlubší a mnohem významnější lásku. Tato láska musí snášet těžkosti a zklamání, musí se umět rvát se životem, když se rodina rozrůstá.

Náš úkol pojednává o tomto druhu lásky.

1. Láska, znamení křesťana (Jan 13, 35).

Při studiu bible o znamení šelmy a znamení lidu Božího se někdy mylně domníváme, že svěcení soboty je hlavním důkazem učednictví. Je to sice důležité, ale nezapomeňme, že Kristus prohlásil, že tím největším znamením lidu Božího je láska. „Milujte se, jako já miloval jsem vás.“ Jak? Jeho láska je nevystižitelná (1 T. 150).

Jak se máme chovat k jiným, známe-li Boha? 1 Jana 4, 7. 8.

V jaké souvislosti je pravá láska k práci, kterou konáme? Pravá láska se projevuje velmi prostě a snadno ji poznáme. Bůh hledí více na to, s jakou láskou pracujeme, než kolik vykonáme. Láska koná jen a jen dobro. Ten, kdo má lásku, přináší ovoce svatosti a posléze získá život věčný.

Uvažuj: Hlásím-li se za Kristova učedníka, musím mít pravou lásku k ostatním lidem?

Andělé se rádi zdržují v domově, kde přebývá láska, která se projevuje v pohledech, ve slovech a činech.

2. Láska jeví zájem (Jer 31, 3).

Tento verš zdůrazňuje první složku pravé lásky — zájem, soucit. Bůh přinesl největší dar lidstvu ze zájmu o blaho člověka. Chceme-li být takoví, jaké nás Bůh chce mít, musíme jevit zájem o všechny členy rodiny.

Pravá láska chce dětem zajistit opravdové štěstí. Tato láska nepodporuje u nich pýchu, marnivost a sklon k parádění.

Uvažuj: Jak poznám, že zacházím se svými dětmi

a s životním partnerem s láskou a ze zájmu o jejich blaho, a ne z pýchy a sobectví?

Povinnost je sestra lásky a jde s ní ruku v ruce. Prosa-
zujeme-li lásku na úkor povinnosti, vypěstujeme v dětech
umíněnost, svéhlavost, zvrácenost, sobectví a neposlušnost.
Podobný důsledek má i přísná povinnost bez zjemňujícího
vlivu lásky. Mají-li být děti vychovány správně, musí
povinnost splynout s láskou.

3. Láska znamená odpovědnost (4 Moj 10, 31).

Zkušenost Chobaba a Mojžíše (4 Moj 10, 29) nám
představuje druhou složku opravdové lásky — odpo-
vědnost. Chobab chápal svoji odpovědnost k Izrael-
ským.

Odpovědný člověk dbá na potřeby svého bližního a snaží
se je uspokojit. Tak Bůh v první řadě dokazuje svoji lásku
k nám, je vždy ochoten dbát na naše potřeby a uspokojit
je.

Jak šťastný je domov, jehož členové jsou ochotni si
vzájemně pomáhat a povzbuzovat se.

Jsou rodiče a učitelé povinni být v jednání s dětmi
trpěliví?

Láska se projevuje v „trpělivosti, která všechno snáší
a neraduje se z nepravosti, ani neobmýšlí zlého“. Taková
trpělivá láska nezveličuje poklesky jiných.

Uvažuj: Proč je to tak důležité, aby děti dostávaly
od rodičů a ostatních lidí lásku?

Jak poznám a uspokojím nejlépe potřeby svého životního
druha a dětí?

Otcové a matky! Máte v rodině představovat Boží povahu.
Nesmíte vyžadovat povinnost tvrdě a úsečně, ale vlídně
a s láskou. Musíte být tak soucitní, aby děti byly k vám
přitahovány.

4. Láska znamená úctu — respektování (Ez 3, 15).

Chceme-li správně porozumět tomuto verši, musíme si přečíst prvé tři kapitoly proroka Ezechiele. Tento verš vystihuje třetí složku lásky — úctu. Význam tohoto slova zde je poněkud odlišný od běžného výrazu. Zde to má znamenat, že se dovedeme vžít do situace toho druhého a chápeme, proč tak jedná a mluví.

Proč je Kristus úspěšným přimlůvcem? Žid 2, 17. 18.
Otec a matka si musí uvědomit, že jsou sami pouze dospělými dětmi. Měli by se naučit zacházet něžně se svými chybujícími dětmi, poněvadž se sami dopouštějí dosti omylů a chyb.

U v a ž u j: Jak si mohou manželé projevovat vzájemnou úctu? Jsou rodiče povinni respektovat i své děti? Děti vyžadují soustavnou péči, něhu a lásku. Získejte si jejich náklonnost a předkládejte jim Boží lásku a bázeň. Otcové a matky, kteří se nedovedou ovládat, nejsou schopni ovládat druhé. Musíte se ještě naučit jednat spravedlivě a milovat milosrdenství, jakož i chodit pokorně s Bohem.

5. Láska znamená poznání (Jan 10, 27).

Málo znázornění představuje Ježíše Krista tak výstižně jako obraz dobrého pastýře. Pán Ježíš praví, že ovečky jdou za ním proto, že je zná. Právě proto, že pastýř své ovce zná, může se o ně tak pečlivě starat.

V čem se projevuje péče pastýře? Žalm 23.

Rodiče, musíte vědět, jaký temperament mají vaše děti a jaký vy sami. Denně se musíte lépe učit posilovat slabé stránky své povahy. Pán Ježíš vám bude světlem a silou, poddáte-li mu svoji vůli.

6. Rozbor lásky (1 Kor 13, 4–7).

Jakmile si člověk zamiluje Ježíše Krista, začne nezištně milovat i své bratry a sestry. Láska člověka zušlechťuje a umožňuje mu správné a milé chování. Rozjasňuje obli-

čej a zjemňuje hlas; zušlechťuje a povznáší celého člověka.

Jak představuje Pán Ježíš svou lásku v podobenství o dobrém pastýři? Jan 10, 1—11.

Uvažuj: Jak jsem projevil v tomto týdnu své rodině pravou lásku?

Bible vyžaduje zdvořilost a uvádí mnoho příkladů nezištnosti, něhy a působivé vlnivosti, jimiž se pravá zdvořilost vyznačuje. Je to vlastně odraz Kristova charakteru. Veškerá něha a zdvořilost i u lidí, kteří Ježíšovo jméno neuznávají, pochází od něho. On si přeje, aby se tyto rysy dokonale odrážely v jeho následovnicích.

7. Závěrečné otázky.

1. Lásky je ----- lidu Božího.
 2. Lásky dbá ----- jiných a má o ně zájem.
 3. Odpovědnost je schopnost brát v úvahu ----- jiných a uspokojit je.
 4. Nejznámější vylíčení lásky a jejich projevů napsal -----
- Odpovědi: 1. znamením, důkazem 2. blaho, štěstí a osobní růst 3. potřeby 4. Pavel.

12. úkol — dne 23. prosince 1972

Dávání — největší radost

Zákl. verš: Sk 20, 35.

Láska znamená, že člověk ukázní veškeré své síly a věnuje je rozumně, uvědoměle a cele milované bytosti, a to

po celá dlouhá léta života. To je Boží tajemství života. To je i tajemství pravého domova. Taková láska se projevuje tisícovým způsobem: v rodinném plánování, ve finančních záležitostech, v přesném dodržování rodinného programu, v malých pozornostech, ve slovech, činech, v pohledu a ve všem ostatním.

Tento týden se budeme učit o dávání. Chceme poznat, co tím má Kristus na mysli. Hlavně však chceme poznat, jak je možné uplatnit jeho učení v životě a jak toto naučení předáme svým dětem.

1. Otec nebeský — největší dárce (Jan 3, 16).

Kristus přišel a ukázal, že Otec miloval lidské bytosti tak, že dal celá nebesa pro jejich spasení. To je nejvýstižnější příklad obětavé lásky.

Jak spolupracoval Syn s Otcem při tomto nesmírném daru? Fil 2, 5—8.

U v a ž u j: Jak mohu dětem prakticky přiblížit velký dar Boží lásky?

Můžeš jako moudří mužové starověku obětovat Bohu své nejlepší schopnosti. Dokážeš tím, že si vážíš Božího daru, tj. Pána Ježíše. Usměrní myšlenky svých dětí, aby začaly nezištně uvažovat o tom, co by mohly obětovat Bohu za dar jeho jednorozného Syna.

Kristus nás svým životem a smrtí zachránil před záhubou hříchu. Satan chtěl odloučit člověka od Boha navždy; ale v Kristu jsme spojeni s Bohem víc, než kdybychom nikdy nepadli. Spasitel vzal na sebe naši přirozenost, a tak se spojil s lidstvem nerozlučným poutem. Zůstane s námi spojen po nekonečné věky. Bůh nejenže dal svého Syna, aby nesl naše hříchy a zemřel jako oběť za nás; on jej padlému lidstvu daroval.

2. Dávání jako projev moci (Sk 3, 6).

Petrova zkušenost s uzdravením chromého dokazuje, že

dávání není omezeno na peníze. Člověk může pracovat a sloužit, podněcovat k dobrému a mít soucit, a toto dávání přináší největší radost.

Uveď příklady Ježíšova dávání: učení, uzdravování a požehnání. Luk 8; Jan 8.

Uvažuj: Rodiče by měli především obklopit své děti ovzduším laskavosti, zdvořilosti a lásky. V domově, kde se láska projevuje v pohledech, slovech a činech, přebývají i andělé velmi rádi. Rodiče, buďte laskaví a trpěliví a veďte i děti k těmto ctnostem, aby váš rodinný život byl radostný.

3. Největší dar (Mat 16, 24. 25).

Největší dar, který můžeme Kristu nebo lidem dát, je dar sama sebe. Ten, kdo uzavírá manželství s výhradami a neodevzdá se cele svému životnímu partnerovi, se zklame. Ten, kdo se cele nevěnuje svým dětem, okrádá je; a sám sebe připravuje o pravou radost.

Jaké poselství přináší duch prorocký mladým lidem o Kristově oběti? — Jeho smrt by měla vyburcovat každou žilku v našem těle, abychom byli ochotni posvětit jeho dílu vše, co jsme a máme. Když se zamyslíme nad tím, co pro nás učinil, musí být naše srdce naplněno láskou.

Uvažuj: Mohu děti názorně naučit, co to znamená dát sama sebe? Dávám se jim cele?

Rodinné společenství má mít posvěcující vliv. Je-li křesťanský domov založený a usměřňovaný podle Božího plánu, může úžasně pomáhat ve vytváření křesťanského charakteru. Rodiče a děti mají společně obětovat službu lásky Ježíši, který sám může uchovat čistotu a ušlechtilost lidské lásky. V křesťanském domově musí především přebývat Duch Kristův, aby všichni členové rodiny mohli nést svůj kříž a kráčet za Ježíšem.

4. Dej mi srdce své (Přísl 23, 26).

Kristus od nás chce největší dar — naše srdce. Kdybychom to chtěli vyjádřit dnešní řečí, řekli bychom, že žádá dar rozumového chápání, lásky a vůle. Odevzdáme-li se mu, vrací nám tyto dary s ujištěním, že nás posílí, abychom je mohli využít k jeho službě.

Co získáme, když budeme čekat sílu od Hospodina? Iz 27, 5.

Bůh vyzývá mládež obzvláště, aby se mu odevzdala v raném věku (Kaz 12, 1). Tak z nich mohou vyrůst ušlechtilí mužové a ženy i uprostřed zkaženosti, která narušuje mravy mnoha mladých lidí.

U v a ž u j: Jak mohou rodiče vštípit dětem naučení o sobotním odevzdání se Pánu?

Bůh vyzývá každého mladého člověka „Synu můj, dcero má, dej mi srdce své. Zachovám ti je čisté, uspokojím jeho touhy a naplním je pravým štěstím.“ Bůh chce, aby mladí lidé byli šťastni. Proto od nich žádá srdce, aby jim uchoval svěžest a sílu všech schopností, které jim dal. Srdce je Boží dar života. Dokud srdce buší, mohou z Boží milosti slížit všechny schopnosti člověka. Čistá radost nebude zneužívat žádného Božího daru.

5. Rozvíjejme své schopnosti (Přísl 2, 3—5).

Jak usilovně má křesťan hledat Pána? Jer 29, 13.

Bůh dává člověku čas, rozum, prostředky, sílu a duševní schopnosti, aby těchto darů využil k nesmírnému požehnání lidstva. Někteří lidé mají zdánlivě jen málo schopností, ale poněvadž s nimi zacházejí rozumně, získávají stále víc.

Pravá výchova pamatuje na rozvoj schopností. Každý člověk má povinnost využívat co nejlépe svých schopností. Dělá-li to, zaslouží si pochvalu.

U v a ž u j: Jak naučím své dítě, že z lásky a úcty k sobě musí rozvíjet své nadání? Jak je mohu současně

přivést k tomu, aby se lépe posvěcovalo službě Bohu a lidem?

Někteří lidé mají jen jeden dar, a mají dojem, že nemohou nic vykonat. Zahrabou svoji hřivnu, a poněvadž jim nepřináší užitek, reptají proti Bohu. Kdyby však svoji schopnost využili, zdvojnásobila by se. Čím věrněji svých schopností využíváme, tím více je rozmnožujeme. Využijeme-li správně předností, které nám Bůh dává, staneme se schopnější k službě.

6. Dej své prostředky (2 Kor 9, 6. 7).

Poučme děti už v raném dětství, že desátek náleží Pánu a budme jim v tom příkladem. Kromě toho dáváme Bohu dary, podle toho, jak nám požehnal (Mal 3, 8 až 10). Hlavně se však varujme, abychom v sobě nebo v dětech nevypěstovali ducha lakomství, když dáváme dary pro dílo Boží. Nedáváme-li totiž ochotně a štedře, zneuctíváme Boha.

Uvažuj: Pán nám ukázal, že se musíme mít na pozoru, abychom nevyužívali svých prostředků a svůj čas nemoudře. Snad by se nám líbilo mnohé, ale varujme se utrácení peněz za to, co neslouží k naší potřebě nebo co je zbytečné. Budeme potřebovat mnoho prostředků, abychom lépe šířili dílo Boží. Každý se má podílet na díle Božím. Rodiče mají dát dětem vhodné poučení o hospodaření s penězi, aby se i mladší členové Boží rodiny naučili cítit odpovědnost za dílo Boží v dnešní době.

7. Závěrečné otázky.

1. Když Bůh dal největší dar, svého Syna, dokázal tím světu - - - -
2. Dávání má přinášet radost, poněvadž je to projev - - - - - ze strany dárce.
3. Největší dar, který člověk může Bohu nebo lidem dát, je dar - - - - -

4. Bůh vyzývá všechny, hlavně však mladé lidi: „Synu můj, dej mi - - - -“
5. Dokud se dítě nesnaží rozvíjet veškeré - - - - pro dílo Boží a ve prospěch lidí, není jeho výchova ukončena.
6. Bible praví, že Bůh miluje - - - - dárce.

Odpovědi: 1. lásku 2. lásky a ochoty 3. sama sebe
4. srdce své 5. své schopnosti 6. ochotného.

13. úkol — dne 30. prosince 1972

Předzvěst nebeské radosti

Zákl. verš: Žalm 144, 15.

V tomto úkole poznáme, jak se domov může stát předzvěstí radosti nebeské. Všichni se musíme prakticky — nejen teoreticky — snažit na každý den o to, aby náš domov byl šťastný a aby byl místem, kde se ideály proměňují ve skutečnost. Pěstujeme vzájemnou lásku a snášlivost. Teplo pravého přátelství, láska, pojmí srdce lidská, tvoří předzvěst nebeských radostí.

Domov může být nejšťastnějším nebo nejsmutnějším místem na světě. Žijeme-li s opravdovým křesťanem, odoláváme lépe pokušení, naše víra v Boha roste. Poznáváme, jaké to bude, až budeme žít se svatými v nebesích. To v nás vzbuzuje touhu, abychom se sami stali skutečnými křesťany.

1. Buď radostný (Přísť 17, 22).

Veselá mysl dává životodárnou moc. To by si měla uvědomit každá křesťanská rodina.

Jak působí přívětivost na děti?

Děti nemilují temná mračna a smutek. Jejich srdce touží po radosti, vřidnosti a lásce.

Jsou-li rodiče přívětiví, málokdy je dítě neuposlechne. Uposlechne rychle, požádáme-li o něco s úsměvem. Poroučíme-li však s vážnou, přísnou tvář, nejde mu to tak snadno.

Jak působí vřidnost na naše okolí?

Veselá žena je chloubou a radostí svého manžela. Je rád v její společnosti. Vřidný manžel je životem domova. Přidává manželce zdraví a krásu.

Je radostná mysl potřebná ke spasení? Žalm 13, 6; Fil 4, 4.

Uvažuj: Prospívá lépe ve škole dítě, které odchází z domova v radostné náladě, anebo dítě, které rodiče zanedbávají či neustále hubují?

2. Buď zdvořilý (1 Petra 3, 8).

Křesťanská domácnost se má vyznačovat zdvořilostí. Rodiče si připoutají děti k sobě pevnými pouty lásky, chovají-li se k nim něžně, laskavě a vřidně. Takový domov je přitažlivější, než kdybychom ho vyzdobili třeba zlatem.

Co je křesťanská zdvořilost?

V rodině má platit zákon: „Což byste chtěli, aby vám lidé činili, to činite vy jim.“ Ti, kteří mají Kristova ducha, budou se doma chovat zdvořile.

Jak ovlivní křesťanská zdvořilost rodinný život?

Musíme ještě velmi zlepšit své chování doma, abychom dosáhli opravdové ušlechtilosti. Pravda šíří zjemňující a zušlechťující vliv. Přijme-li ji mládež do srdce, bude ohleduplná a zdvořilá.

Uvažuj: Jak dalekosúhlá je zdvořilost v domově? Domov, jehož členové jsou zdvořilými, ohleduplnými křes-

řany, šíří dalekosáhlý, dobrý vliv. Lidé poznají výsledky takové rodinné výchovy a vezmou si z ní příklad.

3. Pocit jistoty (2 Tim 1, 12).

Křesťan má doma pocit jistoty, poněvadž přijímá za svého neomylného vůdce Boha a jeho slovo. Bohatství, moc, prestiž ani okolnosti nemohou zaručit bezpečnost. Lidské rady často svedou na scesti, Boží slovo však nikdy.

Řídí-li se manželé Boží radou pro založení domova a napomenutím u Ef 5, 25 a 28 a Tit 2, 4, pak se budou mít rádi a manželství bude šťastné.

Uvažuj: Jak se mohou rodiče ubezpečit o tom, že vychovávají dítě správně?

Raná výchova dítěte je nanejvýš důležitá. To, čemu se dítě naučí v prvních sedmi letech života, ovlivní jeho charakter víc než vše, co získá později.

Dnes už i světoví pedagogové potvrzují, že výchova dítěte musí začít v rodině. V ní musí dítě získat ctnosti, které je povedou dalším životem — úctu, poslušnost, zbožnost a sebeovládání.

Jaký druh výchovy dává dítěti pocit jistoty? Přísl 9, 10.

4. Buď důsledný (Mat 6, 33).

Ti, kteří věří, že čas milosti se krátí, využívají důsledně každého okamžiku (Mat 24, 14; 28, 19. 20). Chceme-li v daném čase vykonat co nejvíce, musíme si udělat na každý den rozvrh, který všem členům rodiny umožní získat čas pro splnění povinností.

Proč je pravidelnost v domově výhodná?

Nepřavidelnost v jídle a ve spánku zeslabuje člověka. Zákony přírody jsou zákony Boží, které jsou založeny na pravidelnosti. Zaříd si práci tak, abys mohl jít v pravidelnou dobu.

Která je základní rada Písma pro výchovu dětí? Přísl 22, 6.

Uvažuj: Kdy si musíme začít zvykat na pečlivou životosprávu a na pravidelnost ve všem? V jakém světle spatřuje svůj život člověk, který se teprve nedávno odevzdal Pánu?

V každém křesťanském domově musí být určitá pravidla. Nezásadnost v rodině natropí mnoho zla, a škodí ve skutečnosti právě tak, jako život bez kázně. Kázeň se v rodině neobejde bez pevné ruky a soustavného, klidného dozírání. Vyjadřujte se bez rozčilování, jednejte s rozvahou a prosazujte zásadně vše, co řeknete — neboli, buďte ve výchově důslední.

5. Buď družný (1 Jana 4, 8).

Mnozí považují projev lásky za slabost a uzavírají se do sebe, až to odpuzuje. Varujme se této chyby. Láska nevydrží dlouho bez projevů.

Jakou odpovědnost má otec?

Slučuj lásku s autoritou, vlídnost a soucit s pevnou kázní. Věnuj dětem trochu svého volného času a seznamuj se s nimi. Podílej se na jejich práci a hrách a získej si jejich důvěru. Chovej se k nim přátelsky, a to zvláště ke svým synům. Tím budeš šířit mocný vliv k dobrému.

Jakou příležitost má matka?

Žádná práce se nevyrovná mateřskému povolání. Matka není umělec, který maluje nádherné obrazy, ani sochař, který pracuje s mramorem. Má však odpovědnější úkol: s Boží pomocí vytvořit v člověku Boží obraz.

Uvažuj: Věnuji se všem členům rodiny, jak se patří? Pěstuj v sobě nejušlechtlejší sklony a uznej ochotně dobré vlastnosti druhého. Vědomí ocenění dává chuť k životu a úžasný pocit uspokojení.

6. Buď jako Kristus (Luk 2, 52).

Každé dítě může získat vědomosti, jaké měl Kristus. O Ježíši je řečeno, že byl „naplněn moudrostí“. Měl tu nejlepší výchovu; učitelkou mu byla matka. „Prospíval věkem.“ Rodiče se o něj starali. Dávali mu dostatek

práce, aby měl stále co dělat, takže se vyvíjel jako správný chlapec. „Prospíval milostí u Boha.“ Líbil se svému nebeskému Otci tak, jak se mu mohou líbit i dnešní děti. „Prospíval u lidí.“ Byl laskavý a zdvořilý ke kamarádům a uctivý k starším.

Proč to trvá tak dlouho, než dítě dospěje?

Když dítě roste, učí se. Každý stupeň vědomostí připravuje dítě pro další růst v poznání. Pravá výchova připraví mladého člověka pro práci na tomto světě a pro radostnější, vznešenou službu na věčnosti.

U v a ž u j : Jaký druh výchovy skýtám svému dítěti? Ten, kdo spolupracuje s Bohem a seznamuje mládež se Stvořitelem a vytváří její charakter podle Boží vůle, koná vznešené a ušlechtilé dílo. Vzbuzuje-li v dětech touhu, aby dosáhly božského ideálu, skýtá jim vzdělání, které převyšuje nebesa a celý vesmír. Tato výchova nekončí v časném životě, ale bude pokračovat ještě na věčnosti.

7. Závěrečné otázky.

1. Jak naučíme členy rodiny zdvořilosti?
2. Správně či nesprávně:
 - a) muž ani žena nesmí mít dojem, že jejich sňatek je velkým pochybením,
 - b) začneme děti učit už v 8–10 letech,
 - c) rodiče mají děti vést k úctě, poslušnosti, zbožnosti, k sebeovládání.
3. Doplň: V každém křesťanském domově musí být určitá -----
4. Doplň:
 - a) ----- nemůže být dlouho bez projevů,
 - b) ----- udělejte si čas, abyste poznaly své děti.
5. Kde je vzor pro rozvoj našich dětí?

Odpovědi: 1. slovy a příkladem 2. a) správně b) nesprávně c) správně 3. pravidla 4. a) láska b) matky 5. Luk 2, 52.